

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLII | NÚM. 2166
2,90€ | 28 MARÇ 2021

Agustí Codinach

L'Hospital de Campanya Santa Anna, de Barcelona, ha triplicat el nombre de persones ateses.

EDITORIAL I EN PRIMER PLA (P. 3 i 8-11)

Estat d'alarma social

Arran de la pandèmia, la pobresa ha augmentat significativament entre la població el darrer any

Agustí Codinach

Entrevistem
Viqui Molins
amb motiu
dels seus
85 anys

P 22-27

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompli ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

Testimonis davant la pobresa postpandèmia

Els professionals i voluntaris de les diverses Càritas de Catalunya, així com de les institucions compromeses socialment, com la Comunitat de Sant'Egidio o l'Hospital de Campanya de Santa Anna, coincideixen a assenyalar que la pandèmia ha multiplicat les formes diverses de pobresa, moltes de les quals ja venien d'abans: aturats, famílies vulnerables, persones sense papers, sense contracte laboral, sense una llar digna, recloses en assentaments urbans o rellogades il·legalment en pisos... Les demandes s'han multiplicat per tres o per quatre, segons els llocs.

Davant d'aquest panorama trist i preocupant, hi ha brots d'esperança: la fidelitat de molts a l'evangeli ha fet multiplicar els ajuts, i ha aconseguit, enmig de les dificultats, un acompanyament social i espiritual global. L'enginy de la caritat ha posat en marxa plans de xoc immediat: dutxes amb aigua calenta, roba neta, visites mèdiques d'oftalmologia, podologia, odontologia, dermatologia i salut mental, reivindicació de l'encaix de l'Ingrés Mínim Vital estatal (IMV) amb la Renda Garantida de Ciutadania (RGC) de Catalunya, demanant una nova regulació del sector immobiliari (sobretot pel que fa a l'habitatge de lloguer), un canvi de model productiu, generació de feina estable i de qualitat, especialment per als joves, canvis en la política migratòria i d'asil i més atenció a les persones grans. Hi dediquem el

Primer Pla d'aquest número. Entre tants ancians que han patit la tristor de la solitud arran del confinament —potser una nova forma de pobresa— n'hi ha d'altres que, malgrat l'edat i les xacres, han continuat actius acompanyant els més pobres. Un referent lluminós per a una ancianitat creativa ha estat la germana Viqui Molins, teresiana, col·laboradora de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, a la qual, amb motiu dels seus 85 anys, entrevistem també en aquest número. Aquesta «monja de carrer», doctora *honoris causa* per la Universitat Ramon Llull, a proposta de la Fundació Pere Tarrés, impel·lida per un feminisme assenyat i creatiu fonamentat en santa Teresa de Jesús, segueix activa a l'Hospital de Campanya de Santa Anna (un centre diürn social, comunitari i espiritual en aquesta parròquia cèntrica de Barcelona). Els seus gairebé vuit-cents articles publicats en aquest setmanari han estat com una pluja fina de sensibilització davant les pobreses urbanes i han ajudat molts a prendre consciència que els pobres tenen noms de pila concrets i que és possible conrear amb ells l'amistat.

Ara que s'estudia una proposta de remodelació dels arxiprestats de Barcelona, transformant les parròquies i unitats pastorals en comunitats pastorals, seria bo tenir en compte el consell del papa Francesc: que, si més no, un temple al centre de les grans ciutats esdevingui un hospital de campanya.

Contingut

03
Editorial

05
La setmana

06
Opinió

08
En primer pla

13
Vida eclesial

21
Opinió

22
L'entrevista

28
Carta dominical

30
Bíblia

32
Litúrgia

34
Espai lectors

36
Societat

46
Agenda

47
Des del carrer

Solucions a una Setmana Santa sense processons

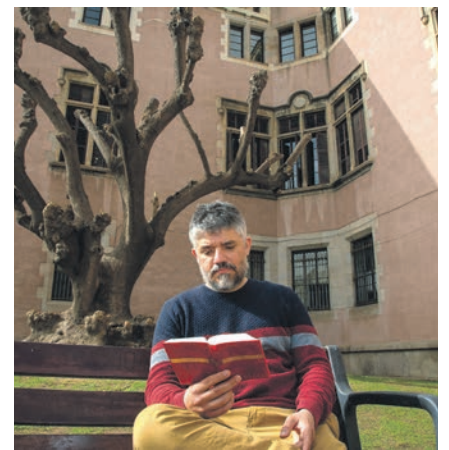

PÀGINA 16-17

20
Mons. Laurent B. Dabire,
bisbe a Burkina Faso

Oriol Jara, director, guionista i escriptor catòlic

PÀGINA 36

La crisi socioambiental

PÀGINA 19

47
Daniel Arasa, nou
consultor del
Dicasteri per a la
Comunicació

La setmana en tuits

MONTSE ESQUERDA
@MONTSE_ESQUERDA

Directora de l'Institut Borja de Bioètica

Any «catastròfic» en dependència: més de 55.000 persones van morir en llista d'espera

VINCENZO PAGLIA
@MONSPAGLIA

President de la Pontifícia Acadèmia per a la Vida

Casaments gais. No voldria que oblidéssim, quan pensem en rituals i actes litúrgics que haurien d'anar més enllà d'una qüestió de «gènere», que qualsevol que té un gest sincer de caritat és beneït per Jesús

JUANJO FERNÁNDEZ SOLA
@JUANJOFDEZSOLA

Pedagog

S'ha mort en Picanyol. Els seus llibres de jocs, enigmes, contes

i llegendes han estat dels més llegits a casa. Home de fe, darrerament ens regalava a Twitter precioses imatges de sants, i jocs que ens mantenien vius i actius. Et trobarem a faltar, mestre!

ISAAC PERAIRE SOLER
@ISAACPERAIRE

Polític

El negoci de la guerra: Espanya es consolida com el setè exportador mundial d'armes

MONTSE ESTEVE
@MESTEVECLAVE

Advocada

Trista coincidència que just avui que fa un any va morir el pare de llarga malaltia, s'aprovi la llei de l'eutanàsia. Tant de bo es parlés igual dels equips de cures pal·liatives, tan essencials en aquests moments i que acompanyen durant tot el procés. #SíA la Vida

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
 Coordinador d'informatius

Any de la Família

L'Any de la Família *Amoris Laetitia* està en marxa des del 19 de març passat fins al juny del 2022. Amb aquest motiu, coincidint amb un període especial dedicat a l'espòs de Maria que va començar el 8 de desembre, la nostra programació ha tingut presents les activitats eclesials emmarcades en aquestes celebracions. El mateix 19, en el programa *El Mirador de l'actualitat*, analitzàvem el sentit d'una festa que pot ajudar els creients a assumir el servei discret del patró de l'Església universal, «a l'ombra» (com diu l'exhortació *Patris corde*).

El dijous 18, el programa *A Primera Hora* entrevistava Xavier Padilla, director del Secretariat de Pastoral Familiar de l'arquebisbat de Barcelona. Sobre l'*Amoris Laetitia*, cinc anys després de la seva publicació, destacava que és «una clau perquè l'Església entri en el món del segle XXI» i a l'inrevés. També presentava l'acte diocesà per obrir l'Any de la Família, una celebració de la Paraula presidida pel cardenal Joan Josep Omella diumenge 21 a la basílica de la Sagrada Família. Ràdio Estel la va transmetre en diferit el dia 22 a la nit.

L'efemèride de la setmana

3 d'abril del 1493: els Reis Catòlics reben Cristòfor Colom, retornat d'Amèrica, a Sant Jeroni de la Murtra.

Zoom

EDUARD BRUFAU

Quan fa deu anys del començament de la guerra civil a Síria, el Papa ha clamat per la pau i ha criticat que les grans potències prioritzin els beneficis de la venda d'armes per davant de la protecció de la vida humana. El conflicte sirí ha provocat fins ara més de mig milió de morts, un mínim de 10 milions de desplaçats i ha delmat la comunitat cristiana.

PUNT DE VISTA

«Desertar» l'escola

D'acord, aquestes línies no volen motivar la desmobilització sense permís de la pastoral educativa; més aviat tot el contrari. Tampoc pretenen l'abandonament d'uns espais sacres, sovint poc freqüentats, per part de la comunitat educativa. Menys encara fer campanya i no anar a classe! *Desertar* pot tenir una altra accepció des de l'espiritualitat cristiana pròpia dels temps quaresmals: fer de la realitat escolar un lloc de trobada amb el transcendent.

Desertar pot ser un convit a tornar als *arkhetopos*, els «llocs de sentit» o enamorament, de la relació amb el Crist

XAVIER CORTÉS I NADAL

Membre de la Federació de Cristians de Catalunya

La Llei de la memòria històrica s'hauria de llegir emmarcada en el fet que tècnicament s'identifica amb justícia restituïda amb les víctimes. Succeeix amb les lleis, que serveixen per reconèixer realitats ja conegudes i en part analitzades. En el nostre cas, la persecució religiosa que es va produir durant la guerra civil. El que sí que ens hauria de plantejar, com a cristians, una llei com aquesta, és si en el nostre caminar els màrtirs resten «sepultats» entre planes de llibres de divulgació, històrics o de lletraferits, o s'han de tractar com a llavor per renovar el nostre compromís com a cristians a tots els nivells, social i eclesial. Per això, potser ens cal un esforç per renovar les nostres pedagogies respecte de la memòria dels màrtirs

Prenent de referència el món de la parella, desertar pot ser un convit a tornar als *arkhetopos*, els «llocs de sentit» o enamorament, de la relació amb el Crist. En els paisatges bíblics, el desert és presentat pels profetes com el lloc de retrobada amb el Déu de l'Aliança, com una oportunitat per reprendre aquella relació de Déu amb el seu Poble (Os 2,16-17). Desertar és, en els neologismes del papa Francesc, «primejear» (*Evangelii gaudium* 24): sortir al desert secular de la indiferència i presentar a les aules, potser per primer cop a oïdes i cors de molts alumnes, la persona i missatge de Jesús.

El desert és el lloc del silenci, però en el silenci es poden escoltar moltes coses! En el batibull de l'aula potser el professor voldria recordar que el primer manament

ELOI ARAN

Cap d'àrea pastoral i socioeducativa de la FECC

és precisament aquest: Escolta! (Dt 6,4: «Escolta Israel, el Senyor és el nostre Déu»). Desertar l'escola és mantenir l'escolta atenta a les realitats més silenciades; tant les internes de cada alumne, com les de la pròpia institució, o les que resten fora de la seguretat perimetral del centre.

Desertar, finalment, és disposar-se a ser avaluats. Si «l'Esperit empenyí Jesús cap al desert» (Mc 1,12-13), també la Quaresma pot ser una posada a prova de l'acció evangelitzadora de les escoles cristianes. En el silenci, a semblança de les temptacions del desert, podem preguntar-nos si no hem reduït la pastoral educativa a l'oferiment de pans, la seducció emocional o la continuïtat de dinàmiques de poder. Cal «desertar l'escola» per despertar a la Bona Nova.

LA SAL DE LA TERRA

El fejocisme màrtir

perquè sempre siguin d'actualitat.

Entre els nostres adolescents i joves, consumits i consumidors de les xarxes socials, s'hauria de plantejar donar a conèixer aquells adolescents i joves del fejocisme que, com ells, van viure un temps i unes circumstàncies que no van ser fàcils, i que van buscar també respostes en l'Evangeli, en la fe que va néixer en el seu cor i de la qual van donar testimoni, que es van

Ens cal un esforç per renovar les nostres pedagogies respecte de la memòria dels màrtirs perquè sempre siguin d'actualitat

implicar en els problemes del seu temps (polítics, econòmics, socials...) proposant com a praxi la Doctrina Social de l'Església. Van ser, en aquella guerra civil, coronats amb el martiri o van ser actius membres de l'Església de catacumbes que es va organitzar. Cal potenciar-ne el reconeixement en la mesura que sigui possible, com a llavors i signes per al nostre temps.

Respecte de la nova Llei de la memòria, si finalment és aprovada d'acord amb els termes que coneixem ara, fem-ne una lectura que serveixi per retrobar-nos amb la nostra pròpia memòria i per redescobrir tots aquells màrtirs i el seu testimoni en aquells anys de Guerra Civil, de persecució religiosa i d'Església de catacumbes.

UN NOU LLINDAR

Passió de Crist, passió del poble

Parlar de reconstrucció
i reconciliació d'un
poble és fer que neixin
nous brots de vida

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

Fa unes setmanes vaig presidir el funeral per una dona jove iraquiana vinguda feia uns mesos a Mallorca amb els seus pares per trobar-se amb dos germans seus ja residents entre nosaltres. Una família cristiana de l'Iraq que ha passat pel glop amarg de la persecució i ha viscut l'angoixa d'un poble massacrada i cada vegada més reduït, com a conseqüència dels que han perdut la vida i els molts altres que han hagut d'emigrar, escampats per camps de refugiats o dispersats per diferents països cercant acolliment. És la passió d'un poble unida a la Passió de Crist i que a l'Iraq i a tants altres llocs on és actual la persecució pateixen el mateix drama. Fets com aquests fereixen de prop la nostra sensibilitat i causen un fort impacte quan coneixem el sofriment dels qui, pel fet de creure en Crist, estan tastant la mateixa creu. Aleshores, tractam que l'acolliment, la pregària i la solidaritat siguin la resposta.

En el seu recent viatge a l'Iraq, el papa Francesc no ha callat la passió d'aquest poble i ha volgut fer-se present per comunicar-los el caliu de l'Evangeli amb l'abraçada de tota l'Església. Per això, s'ha posat al seu costat i els ha acompanyat en la tasca de reconstrucció i reconciliació. Passió del poble, Passió de Crist. No podem defugir aquesta realitat que està totalment connectada i que avui ens fa presenciar allò mateix que li va passar a Jesús. Una de les primeres paraules

del papa Francesc dirigides als cristians iraquians ha estat la constatació que les dificultats formen part de seva experiència quotidiana. Els ha dit que és conscient que «heu hagut d'afrontar les conseqüències de la guerra i de les persecucions, la fragilitat de les infraestructures bàsiques i la lluita contínua per la seguretat econòmica i personal, que sovint us ha portat a desplaçaments interns i a la migració de molts, també de cristians, cap a altres parts del món. Us agraeixo —germans bisbes i preveres— haver-vos mantingut propers al vostre poble —propers al vostre poble!— sostenint-lo, esforçant-vos per satisfer les necessitats de la gent i ajudant cadascun d'ells en la seva funció al servei del bé comú».

Parlar de reconstrucció i reconciliació d'un poble és fer que neixin nous brots de vida, veritables signes de resurrecció, el misteri més gran que els cristians hem de viure i transmetre. «És important —també deia Francesc— que estiguem presents enmig del nostre ramat i oferim la nostra presència i acompanyament als fidels de les ciutats i dels pobles.» Feia esment al risc que corren els joves, els ancians, els malalts i els pobres de quedar enrere, demanant-los que serveixin el proïsme amb esperit de compassió, humilitat i amabilitat, com ho feia Jesús. «Sigueu pastors, servidors del poble.» El terme és arribar a la resurrecció del poble amb la força de la resurrecció de Crist.

Una realitat feridora

El darrer any, en el context de la pandèmia, ha augmentat la pobresa entre la població

Arran de la irrupció de la pandèmia del Covid-19, ara fa un any, Catalunya ha augmentat en gairebé 120.000 les persones que pateixen pobresa relativa (és a dir, que viuen amb menys de l'equivalent a vint-i-quatre euros al dia), segons dona a conèixer l'informe *Superar la pandèmia i reduir la desigualtat*, elaborat per l'organització no governamental Oxfam Intermón i publicat el 25 de gener passat. Dels 7.609.500 habitants que hi ha a Catalunya, 1.146.238 viuen, actualment, en una situació de pobresa relativa.

«Les dades demostren com la pandèmia s'ha acarnissat amb les persones més vulnerables», afirma Franc Cortada, director d'Oxfam Intermón. Migrants, joves i dones són els col·lectius més afectats per la desigualtat que ha provocat la pandèmia. Oxfam Intermón proposa una sèrie de mesures per sortir d'aquestes dramàtiques circumstàncies. Entre elles, polítiques de treball alternatives per substituir l'Expedient de Regulació Temporal d'Ocupació (ERTO), que incloguin una millora del model productiu i suport a les empreses que garanteixin el treball

L'Hospital de Campanya Santa Anna ha triplicat el nombre de persones ateses.

JAUME CASTRO
«Els pobres són els germans petits de Jesús»

digne. També l'ampliació de la cobertura de l'Ingrés Mínim Vital (IMV), una reforma fiscal i un ús dels fons europeus per a la recuperació enfocats a reduir la desigualtat.

Els últims i els penúltims

«Estàvem acostumats a acollir els últims i durant la pandèmia estem veient com també s'acosten a demanar ajut els penúltims de la nostra societat. Moltes persones han deixat de rebre ingressos perquè han perdut la feina i estaven en una situació irregular; d'altres no reben els ajuts promesos. Molts estrangers que treballaven en precari s'han trobat sense feina i al carrer», explica Jaume Castro, responsable de la Comunitat de Sant'Egidio a Barcelona.

I afegeix: «Molt preocupant és la situació dels ancians. Són els que pateixen les restriccions més severes en les relacions socials i amb greus conseqüències psicològiques i de salut. En moltes residències es viu una situació alarmant, no només per l'aparició del Covid-19, sinó també pel deteriorament que l'aïllament provoca.

Durant la pandèmia hem reafirmat una característica del nostre servei: la centralitat de l'amistat i la relació personal.»

«Amb creativitat i responsabilitat en l'acompliment de les mesures per evitar el contagi —informa Jaume Castro—, des del primer moment de l'estat d'alarma hem continuat el nostre servei. En aquest temps, hem vist com s'ha reforçat un moviment de solidaritat de voluntaris, molts d'ells joves, per respondre a les necessitats dels nostres amics pobres, tot vençant un clima de por i indiferència.»

Segons el responsable de la Comunitat de Sant'Egidio a Barcelona, «les persones sense sostre han sigut una prioritat. Què fan els qui no tenen casa quan es demana de quedar-se a casa? Hem triplicat les trobades i els àpats per a les persones sense sostre fins a sobrepassar els 30.000 durant aquest any de pandèmia. També s'ha duplicat la distribució d'aliments i l'atenció a famílies vulnerables. Moltes famílies no arriben a final de mes i tenen necessitat d'aliments, productes d'higiene i orientació».

«Hi ha una força d'amor que sorgeix en la trobada amb els pobres. Els deixebles, com Pere i Joan a la porta de Jerusalem, alhora que van al temple, s'aturen, es compadeixen d'aquell pobre invàlid que troben i el guareixen. Com assenyala el papa Francesc a l'encíclica *Fratelli tutti*, "l'opció pels pobres ens ha de conduir a l'amistat amb els pobres". Els pobres són els nostres germans, els germans petits de Jesús», constata Jaume Castro.

Abisme de desigualtat

«La pandèmia ha estat especialment dura per a les persones sense llar digna. Les dificultats del confinament al carrer s'han multiplicat amb el tancament dels espais d'acollida, l'escassetat d'ajudes que procedeixen de la iniciativa espontània dels ciutadans. L'abisme de desigualtat, que ja venia d'enrere, s'ha multiplicat amb la pandèmia. Els ERTA i l'IMV han servit com a escut d'un gran desastre humanitari. Però estem vorejant el penya-segat», assegura mossèn Peio Sánchez, rector de la parròquia barcelonina de Santa Anna, seu de l'Hospital de Campanya Santa Anna.

I aporta aquestes dades: «L'any

La pandèmia ha agreujat la situació de les persones que viuen al carrer.

passat, fins al març, havíem acompanyat 1.235 persones. Però en els mesos d'abril a juny vam repartir 19.573 pícnic d'esmorzar, dinar i sopar, que van arribar a 3.450 persones, amb la qual cosa gairebé vam triplicar el nombre de persones ateses. Després de l'estat d'alarma, vam compartir 12.907 serveis d'àpats calents, a més de 923 visites mèdiques d'oftalmologia, podologia, odontologia, dermatologia i salut mental. Per tant, la nostra acció d'acompanyament social i espiritual també es va triplicar.»

«Normalment, al nostre petit Hospital de Campanya —comenta mossèn Peio—, acompanyem persones sense sostre i donem preferència als joves que porten poc temps al carrer i a les dones en situació de risc especial. La nostra experiència és que l'ajuda per menjar és la porta d'altres necessitats amagades. La soledat i l'abandonament social deixen greus ferides. Detectem que les necessitats mèdiques i de salut mental sovint queden desateses. La higiene mínima que garanteix la dignitat és de difícil accés. Una dutxa calenta o roba neta serveixen per

PEIO SÁNCHEZ
«L'Evangeli es prova
en temps de crisi»

FRANCESC ROIG
«Una de cada quatre llars no disposa de cap ingrés»

presentar-te davant dels altres. L'ànima de cada persona també necessita ser cuidada.»

«A més, avui arriben a la nostra porta persones que abans no eren al carrer. Són els "sense". Els sense papers, els sense contracte laboral, els sense habitatge que estan rellogats il·legalment en pisos... El que ens alarma, des del nostre servei de Famílies acompanyant famílies, és que ens trobarem amb una segona onada d'aquestes persones sense llar. No són receptors d'ajudes i, com que no tenen documentació, no tenen drets. Veurem campaments als nostres carrers, com ja passa en altres ciutats europees.»

Per a mossèn Peio, «l'Evangeli es prova en temps de crisi. Aquest temps és un temps eficaç per a la conversió pastoral. L'acollida de la presència cuidadora de Déu-Pare ens convida a fer els gestos, sagraments eficaços, que fan realitat l'experiència de no estar sols davant de les vulnerabilitats de la nostra condició i del nostre pecat ecològic i social. Crist està present en els pobres, a la nostra pobra Terra, en la nostra incerta existència».

Pla de xoc immediat

«Una gran majoria de les llars catalanes s'han vist obligades a demanar ajuda econòmica o de qualsevol altre tipus, tant a institucions (61,7%), a l'Administració pública (42%), com també a familiars i amics (39,6%). Una situació crítica, a la qual cal afegir que un 68,2% dels membres de les llars ateses per Càritas en edat laboral, quan va esclatar la pandèmia, ja estaven a l'atur, la qual cosa ha suposat un augment de 21 punts percentuals respecte a principis de març del 2020. Això ha provocat que els ingressos de les llars hagin caigut un 33%, amb una mitjana d'ingrés mensual de 536 euros. Tot plegat, ens mostra que una de cada quatre llars no disposa de cap ingrés», posa en relleu Francesc Roig, president de Càritas Catalunya.

Així mateix, revela que «si al febrer del 2019, les famílies sense ingressos eren el 8,5% de les llars ateses per Càritas a Catalunya, a principis de maig del 2020 aquest percentatge es va incrementar fins a un 23%. Aquest augment vertiginós de prop de quinze punts percentuals significa que hi ha un bon nombre de llars que no han aconseguit ingressos laborals i que, a més, tampoc no reben ajudes per part de l'Administració». Davant de l'agreujament de la situació de milers

de persones a Catalunya, «s'imposa bastir un pla de xoc immediat que millori els déficits de vulnerabilitat».

Francesc Roig confirma que «al cap de tres setmanes de l'esclat de la primera onada de la pandèmia, les Càritas d'arreu de Catalunya van veure com es multiplicaven per tres les demandes d'ajut de milers de persones que no tenien prou recursos per fer front a la cobertura de les seves necessitats més bàsiques, especialment a l'àrea metropolitana barcelonina».

«Per aquest motiu —expressa—, Càritas no va tancar i es va mantenir a primera línia d'acompanyament i ajut. Això sí, va haver d'adaptar els seus serveis a la realitat del moment. Moltes de les deu Càritas diocesanes amb seu a Catalunya vam veure com s'anaven exhaurint les partides pressupostàries destinades a les primeres acollides. Tot i això, hem d'agrair moltíssim l'extraordinària confiança i resposta solidària que la ciutadania ha tingut amb Càritas.»

El president de Càritas Catalunya manifesta el següent: «Hem perseverat en la petició insistent davant dels diferents governs (central, autonòmic i municipals) per aplicar un urgentíssim canvi de paradigma que prioritzï accions fonamentals i prioritàries, com ara l'encaix de l'IMV estatal amb la Renda Garantida de Ciutadania (RGC) de Catalunya, la regulació del sector immobiliari (sobretot pel que fa a l'habitatge de lloguer), un canvi de model productiu, generació de feina estable i de qualitat, especialment per als joves, canvis en la política migratòria i d'asil i més atenció a les persones grans.»

«Des de Càritas mantenim el rumb en la fidelitat del missatge transformador de Jesucrist i no defallirem mai en la lluita per un món on totes les persones siguin reconegudes en la seva dignitat i estiguin al centre de les polítiques humanitàries», subratlla Roig. I recorda que «en aquest sentit, el papa Francesc ens crida a lluitar contra la globalització de la indiferència i, davant d'aquesta nova realitat que ha imposat la crisi 2008-2015 i la pandèmia del Covid-19, estem obligats a exercir el compromís de la solidaritat que, com a entitats socials d'Església, hem d'assumir per tal de trobar noves solucions que donin resposta a la caritat fraterna. Ens hi juguem la nostra credibilitat davant dels més desfavorits i també el nostre convenciment com a cristians».

SABER ESCOLTAR

Estigueu atents i vigileu

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

Jesús, en diverses ocasions, invita els seus seguidors a estar atents i a vetllar. Els Evangelis ens donen exemples del que és la vigilància. Cal, en el temps present, ser capaços d'acollir els esdeveniments amb fermesa, és a dir, tenir un sentit positiu i clar, un funcionament espiritual ple d'intel·ligència i de valentia.

El Senyor, en la seva predicació, va il·lustrar, amb paràboles i amb la seva conducta, el contingut d'aquesta força o virtut. Recorre a explicar-ho amb la paràbola de l'home que passa la nit vetllant, perquè no vinguin els lladres. Què implica? Precaució, atenció i el que pot passar. Crist explica el cas del servent que espera l'amo, tot vigilant que,

quan torni, no el trobi com un gandul. Es refereix a la fidelitat. També, en el Càntic dels Càntics lloa l'espòsa que espera l'espòs. El que aquí es destaca és l'amor; al capdavant, la súplica: «Veni, Senyor Jesús.»

Les disquisicions no hi valen. Per comprendre bé, hem de mirar Jesús a l'hort de Getsemaní: Ell vigila, però els deixebles dormen. Tal com l'amo està a punt per si ve el lladre, Jesús resta dret per acollir Judes: és el que vetlla en la fidelitat. De totes totes, vol complir la voluntat del Pare. Vetlla amb l'amor, tot dient al Pare que està disposat per a la Passió. El Senyor dona exemple del que és vigilar i estar a punt.

Potser nosaltres passem els esdeveniments, esperant temps mi-

llors: ja vindran dies de més justícia, més pau, més comprensió. L'Evangelisme sempre és urgent, és ara mateix, avui, que hem de vetllar, perquè Déu està trucant, moltes vegades, a la porta del nostre cor i perquè, un dia, ens cridarà a compartir la seva glòria i la seva felicitat. Són moltes, doncs, les raons per vetllar, per estar atents. Déu amorós tot ho fa pel nostre bé. Nosaltres, en tota ocasió bona o adversa, girem els nostres ulls a Déu, tal com Crist va dir i va viure.

Els Evangelis ens donen exemples del que és la vigilància

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

A PROPÒSIT DE...

Entusiasme i litúrgia

Sempre dic que la simpatia personal, encara que sigui molt atractiva, té poc valor. Jesús no era simpàtic, però sí que entusiasmava i convencia. Actuava amb serenitat i mai amb pressa.

Aquestes característiques han d'estar presents i no oblideu que inicien el fidel al baptisme. Més que crítica, vull oferir una mostra de la meua manera d'actuar.

Repeteix que l'inici de la vida cristiana té lloc en el baptisme. Sempre he pretès que, en l'estrena de la fe, es respirés un gran entusiasme. Més que fer unes anàlisis, us posaré un exemple. Tingueu en compte que la fe ha d'entusiasmar, però l'entusiasme contagia més que els virus.

Sempre procuro que la celebració sigui en diumenge, coincidint

amb la missa parroquial, sempre a la mateixa hora. Des d'antic, practico el sagrament per immersió. Aquesta manera de fer causa sorpresa als que desconeixen el sentit profund del Baptisme. Abans de la benedicció de l'aigua, afegeixo, amb solemnitat, un rajolí d'aigua del Jordà als 200 litres d'aigua temperada de la pila que està al mig.

Una bona part dels convidats venien de fora. Els vaig demanar que portessin pa àzim autèntic i vi pur, el millor de la zona. Es van triar cançons alegres, respectuoses i cristianes. Es va proclamar la Parau-

Jesús sempre actuava amb serenitat i mai amb pressa

la de Déu en les tres llengües dels assistents: català, francès i castellà. L'homilia, de la mateixa manera.

Entre una cosa i l'altra, la cerimònia va durar unes dues hores. Si la fotografia avui resulta que és un document gairebé notarial, n'hi van haver moltes, abans, durant i després. A l'àlbum del record havia de quedar de manifest que el més important del dia va ser el ritu sagrat, no el convit.

Qui es desplaça més de 500 km per anar a un bateig d'un familiar, el defraudaria observar una cerimònia de mitja hora. L'acollida, l'atenció i el fet de compartir entre vilatans i forans, seria mostra de la fe i la caritat de l'assemblea. Qui ve de fora no és exigent pel que fa a l'idioma que li és propi, accepta agraït que hom es dirigeixi com sap i com pot.

Vida eclesial

Aquesta setmana el Vaticà confirma el «no» a beneir unions d'homosexuals, parlem de com viure la Setmana Santa a Catalunya, reflexionem sobre la Laudato Si i entrevistem un bisbe de Burkina Faso

La Congregació respon un «dubium» que havia estat presentat

La Doctrina de la Fe confirma que no es poden beneir unions entre homosexuals

«L'Església no té potestat per impartir benediccions a les unions de persones del mateix sexe, per tant, no poden "considerar-se lícites".» Així ho ha declarat la Congregació per a la Doctrina de la Fe, en resposta a un *dubium* que havia estat presentat. Per tant, «no és lícit que els sacerdots beneixin les parelles del mateix sexe que demanin algun tipus de reconeixement religiós de la seva unió», es llegeix a la publicació de la resposta i de la nota explicativa que l'acompanya, signada pel prefecte, el cardenal Luis Ladaria.

La declaració s'origina a partir d'algunes afirmacions i pràctiques. El document s'inscriu en una «voluntat sincera d'acollida i d'acompanyament de les persones homosexuals, a les quals es proposen camins de creixement en la fe», segons estableix també l'exhortació *Amoris laetitia*, que parla de l'«ajuda necessària» que s'ofereix a les persones homosexuals «per comprendre i realitzar plenament la voluntat de Déu en la seva vida».

En el text de la Congregació resulta fonamental la distinció que es fa entre persones i unió. La resposta negativa a la benedicció de la unió no implica un judici sobre les persones individuals implicades, que han de ser acollides «amb respecte, compassió i delicadesa» evitant «tota marca de discriminació injusta», com s'afirma en els documents magisterials.

La primera raó per a la resposta negativa es refereix a la veritat i al valor de les benediccions, que són «sacramentals», és a dir, accions litúrgiques de l'Església, i que requereixen que el que es beneeixi estigui «objectivament ordenat a rebre i expressar la gràcia, d'acord amb els designis de Déu inscrits en la creació».

Les relacions, fins i tot estables, que impliquen una praxi sexual fora del matrimoni no responen a aquests «designis de Déu», tot i que hi hagi «elements positius» en aquestes relacions. Aquesta és una consideració que no només afecta les parelles homosexuals, sinó totes les unions que impliquen l'exercici de la sexualitat fora del matrimoni. Un altre motiu per a la negativa és el risc d'assimilar erròniament la benedicció de les unions del mateix sexe al sagrament del matrimoni.

Finalment, la Congregació per a la Doctrina de la Fe precisa que la resposta no exclou «que s'imparteixin benediccions a les persones individuals amb inclinacions homosexuals, que manifestin la voluntat de viure en fidelitat als designis revelats per Déu», mentre que declara il·lícita «tota forma de benedicció que tendeixi a reconèixer-ne les unions».

Fraternitat, solidaritat i vacunes

El representant de la Santa Seu a l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa, Mons. Janusz Urbanczyk, ha subratllat

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Rellegir la pròpia vida

L'altre dia llegia un dels molts titulars que ha provocat el viatge del Papa a l'Iraq. No sorprenen les crítiques que Francesc rep per les seves decisions: «N'hi ha que diuen que estic a un pas de l'heretgia, però prenc totes les decisions en pregària.»

Primer, em va emocionar la seva resposta perquè vaig pensar que Jorge Bergoglio, quan falten pocs dies per celebrar el vuitè aniversari de la seva elecció com a Bisbe de Roma, no es mereixia aquesta acusació. Amb tot el que es preocupa per la humanitat, pels més vulnerables, per la pau, per les dones, per l'Església, pel món.

Però el que realment em semblava admirable, emocionant i d'agrair, era que comentés que totes les decisions les pren en oració. És clar, com a bon seguidor de Jesús, com a bon cristià o com hauria de ser.

Això em va fer pensar en la grandesa de l'examen ignasià. Quina bona eina, quina millor forma d'anar discernint la voluntat de Déu en la nostra vida que dedicar una estona diària a revisar el dia, a agrair allò viscut, a demanar perdó per allò que no hem sabut o no hem pogut fer millor, a demanar la gràcia per complir el propòsit a fer per a l'endemà. Francesc, com a coneixedor d'aquest exercici, segur que va viure aquest rellegir la vida a partir de l'examen i, amb això, va discernint com seguir la voluntat de Déu com a persona i, és clar!, com a Papa. Si realment volem transformar el món en un lloc més humà, més just... on viure el Regne de Déu, hauríem de fer com el Papa i prendre totes les decisions en pregària, rellegant la nostra vida diàriament per sentir-hi la passa de Déu.

ESTHER BORREGO

la importància de la solidaritat, els models econòmics humans i l'accés equitatiu a les vacunes com a elements indispensables en la lluita mundial contra els efectes devastadors de l'actual emergència sanitària.

La pandèmia de Covid-19, segons Mons. Urbańczyk, «suposa una amenaça multifacètica de crisis sanitàries, econòmiques i socials simultànies i interrelacionades que afecten greument els nostres models de convivència a nivell local, regional i internacional».

De fet, també «ha proporcionat un terreny fèrtil per a la difusió d'un clima d'aïllament i desconfiança que ha fracturat cada cop més les nostres societats i fins i tot les relacions entre els estats». El prelat ha insistit en el fet que davant la situació actual no hi ha cap altra alternativa que «reconèixer la nostra vulnerabilitat comuna i buscar solucions compartides per al camí que tenim per davant».

Per això, ha indicat que «el nostre objectiu principal és garantir l'accés universal a la sanitat, en particular la distribució equitativa de les vacunes. (...) Tot i que la vacuna pot oferir protecció contra el virus, no curarà mals socials com la desigualtat, i el virus de la indiferència».

La resposta negativa no implica un judici sobre les persones individuals implicades

Tarraconense

Les confraries de Catalunya s'adapten al Covid-19 i presenten diverses propostes per celebrar la Setmana Santa

Sense processons, però amb Setmana Santa

Poques persones s'imaginaven que l'evolució de la pandèmia causada pel coronavirus ens portaria de nou a les portes d'una Setmana Santa sense processons, en millors condicions que l'any passat però sense poder celebrar-les amb normalitat. Tant és així que totes les germandats i confraries de Catalunya ja fa setmanes que van decidir suspendre la majoria dels actes programats entre el 5 i el 12 d'abril, seguint les indicacions i recomanacions del Procicat.

No obstant, el seu afany per apropar la Setmana Santa a la feligresia les ha portat a buscar alternatives segures, combinant els formats presencials amb els telemàtics, que faran que, tot i que no hi hagi processons, es pugui viure la festivitat d'una manera més intensa i personal. Com apunten moltes de les germandats, el més important és que es compleixin les mesures de seguretat i, d'aquesta manera, l'any que ve puguem tornar a veure les processons al carrer.

Exposar els passos sense processons

Un exemple de la capacitat d'adaptació que han mostrat les confraries i germandats de Catalunya el trobem a Mataró, on es farà una Setmana Santa sense processons al carrer però s'exposaran els passos en diferents punts de la ciutat. Així ho va anunciar el regidor Xesco Gomar, que va explicar als mitjans de comunicació que l'aposta d'aquest any és repartir els passos per tota la ciutat: «Sabem que no hi haurà passos al carrer per normativa però la gent podrà veure'ls de prop a dins de les parròquies i seus de les germandats». D'aquesta manera, el públic els podrà visitar durant tota la Setmana Santa. Pel que fa al programa d'actes,

Centre d'Interpretació de la Setmana Santa de Tortosa, on s'hi poden veure els passos exposats.

també hi ha hagut una certa millora respecte de la versió de l'any passat, ja que enguany s'apostarà per una programació amb actes de petit format, això sí, amb entrada pre-assignada i control d'aforament. El mateix Xesco Gomar va explicar que precisament un d'aquests actes serà el que diferenciarà la Setmana Santa de Mataró d'aquest any: «L'Homenatge dels Armats el farem darrere del Ajuntament amb dos passis, i serà el primer acte al carrer. És un punt d'inflexió importantíssim.» Un altre dels esdeveniments més destacats va ser el Pregó de Setmana Santa, que va tenir lloc el 13 de març al Teatre Monumental de Mataró. L'acte va comptar amb la participació del grup de Sevilla Essència Flamenca, que van adap-

ja van anunciar també que celebraran els actes litúrgics amb aforament limitat, i van animar als confreres a viure aquesta Setmana Santa «amb la mateixa intensitat de cada any». Per ajudar a fer-ho, les xarxes socials tornaran a tenir un pes molt important, ja que oferiran recursos i informaran de la programació i dels canals de difusió de totes les activitats.

Entre el format presencial i el telemàtic

La tendència general de les Setmanes Santes de Catalunya serà la de combinar actes amb formats presencials i telemàtics. És el cas de Tarragona, on les entitats han preparat prop de 60 actes la majoria dels quals es transmetran a través de les xarxes socials. Dos dels moments més importants de la setmana tindran lloc a la catedral de Tarragona, on el 28 de març l'arquebisbe de Tarragona Joan Planellas presidirà la benedicció de les palmes, amb un aforament màxim previst de 300 persones. En les mateixes condicions, el divendres 2 d'abril el mateix Planellas hi presidirà el viacrucis de Divendres Sant. En tractar-se de celebracions amb aforament limitat, es podran seguir en directe per via *streaming* a través de la pàgina web de l'arquebisbat (arqtgn.cat) i per la seva pàgina de Facebook. Per la seva banda, l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa de Tarragona ha preparat vuit taules rodones telemàtiques, que tractaran temes com els passos a coll i a rodes, la decoració dels misteris o l'organització de desfilades, entre d'altres.

A Girona, el viacrucis es podrà seguir a través de les xarxes, com també l'acte de veneració de la Santa Creu del Divendres Sant, que estarà restringit sense públic però s'emetrà en directe per TV Girona. Dins la programació de la Setmana Santa de Girona, la Junta de Confraries de la ciutat ha previst la celebració d'actes alternatius als habituals, com va explicar el seu president, David Fluriach: «No podem fer una processó com sempre, però volem proposar donar rellevància a la ciutadania en alguns actes que sí que hem organitzat.»

La mateixa fórmula se seguirà a Barcelona, on les principals celebracions i actes de pietat tindran un aforament limitat i seran emeses per Ràdio Estel i a través de la web de l'arquebisbat de Barcelona. Tot i no haver-hi processons, els feligresos podran celebrar el Tridu Pasqual a qualsevol de les esglésies de la diòcesi.

tar la música de Setmana Santa amb una guitarra i tres violins. A més d'aquestes activitats, com passarà a la majoria de poblacions catalanes, el mitjà de comunicació local transmetrà en directe els actes més importants de la setmana, per tal que les persones que s'hagin quedat sense entrades els puguin seguir de primera mà.

Una altra de les poblacions on també s'exposaran els passos és Lleida: «Tots els fidels i devots que vulguin visitar els passos podran fer-ho a les diferents congregacions, ja que els deixarem exposats, mantenint sempre les normes dictades pel Procicat», va manifestar el director del Secretariat Diocesà de Lleida, José Manuel Gómez. Les confraries i germandats lleidatanes

XESCO GOMAR
«No hi haurà passos al carrer per normativa però la gent podrà veure'ls de prop a dins de les parròquies i seus de les germandats»

XAVIER MORETÓ

Consiliari de Vida Creixent de Barcelona

Carnet anti-Covid

A hores d'ara, el tema és «el carnet». Finalment, la Unió Europea s'ha decidit a fer un carnet únic per a tota la zona euro que acrediti les persones que estan immunitzades. S'han fixat de termini abans de l'estiu. La intenció és molt clara: salvar precisament l'estiu, és a dir, el turisme. Si això ho hagués dit qualsevol polític europeu —seguint la pràctica habitual de «fer volar coloms»— ho podríem acceptar com «una més» dels polítics per captar vots, però, quan ho diu la presidenta d'Alemanya, Angela Merkel, les

Finalment, la Unió Europea s'ha decidit a fer un carnet únic per a tota la zona euro.

coses canvien. Tanmateix, el tema és delicat. Hi ha la privacitat de dades, el risc de discriminar, de fer gent de la i de 2a... Potser els més grans —nosaltres, els de Vida Creixent— hi sortirem guanyant. Molts ja esteu vacunats. També hi ha aspectes mèdics dubtosos. No està clar que, un cop vacunats, deixem de ser transmissors, per exemple. Però sembla que la decisió està presa. Pel que es veu, la situació econòmica és tan greu que estan decidits a jugar-se-la. Una decisió arriscada.

Seguim en la incertesa però no es pot negar que s'estan fent grans esforços perquè puguem sortir-nos-en de tot plegat. Val a dir que les vacunes funcionen. Els avis i àvies ja surten a passejar fora de les residències i es permeten més visites. Això feia molta falta. Però encara queda molt camí per recórrer.

Seguim al peu de canó. No ens rendim. Tinguem esperança i, sobretot, no perdem el sentit de l'humor. Com se sol dir, potser escara no som al final del problema, però sí al principi del final.

Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Ruth Travel

INFORMACIÓ I
RESERVES:
Tel. 93 4673244
info@ruthtravel.es
www.ruthtravel.es

DEL 7 AL 9 DE MAIG I
DEL 25 AL 27 DE JUNY

**PELEGRINATGE MARIÀ
AL SANTUARI DE
LOURDES**

DEL 24 AL 29 DE MAIG

**PELEGRINATGE MARIÀ
AL SANTUARI DE
GUADALUPE
(Extremadura)**

DEL 9 AL 16 DE JUNY

**RUTA XACOBEA
«ANY SANT 2021»
SANTIAGO DE
COMPOSTELA + PORTO**

DEL 18 AL 25 D'AGOST

**SUÏSSA: NATURA I
TRADICIONS DELS ALPS
(autocar)**

NOTA: Tot el contingut dels nostres viatges ha estat adaptat i actualitzat, seguint els protocols establerts contra el COVID-19, per tal d'oferir als nostres viatgers la màxima seguretat i higiene.

Ara més que mai cal viatjar amb bona companyia i amb els millors professionals; Club + Amics i Ruth Travel continuem com sempre al teu costat.

LAUDATO SI

Crisi socioambiental

LS, 139: «No hi ha dues crisis separades, una d'ambiental i una altra de social, sinó una sola i complexa crisi socioambiental. Les trajectòries per a la solució requereixen una aproximació integral per combatre la pobresa, per retornar la dignitat als exclosos i simultàniament per protegir la natura.»

S'entreu en el nostre món un problema per resoldre i és el de l'ètica. Els canvis del nostre planeta van associats al comportament humà. Si el canviem, serà possible canviar la direcció que està prenent la voràgine d'esdeveniments ambientals, que apunten cap al desastre.

El papa Francesc vol donar testimoni d'una fe, és a dir, d'una hermenèutica de l'existència humana de cara a Déu i al pròxim. Segons les seves paraules, les meves accions tenen la capacitat d'afectar no només l'ecosistema, sinó persones allunyades milers de quilòmetres d'on estic situat.

Assisteixo pastoralment l'hospital comarcal de Figueres, i he acompanyat ancians que s'hi trobaven no per un accident de trànsit, ni per una caiguda per les escales de casa o al carrer. Les seves vides es van precipitar a causa d'una pandèmia que no van originar ells, sinó que la van suportar sobre el

seu cos, ja desgastat. Abans de la seva mort van patir el tancament que tots hem patit, mentre enteníem i esperàvem que els sistemes de salut es preparassin.

Avui contemplem amb esperança una vacuna que sigui la resposta a la nostra espera i no entenem com molts menyspreem el que per a nosaltres significa un dia més. Tampoc entenem el comportament social antidistanciament que hauria evitat tant de dolor i la prolongació del problema. Arribarà de nou l'estiu i ens estarem lamentant, com fa un any. Des de l'origen fins a la manera com s'ha desenvolupat la pandèmia, tot ha estat una qüestió de relació.

Molts pensen que l'ètica neix en la imposició. No és així. Sorgeix en la relació. L'ésser humà neix en relació, viu en relació i mor dignament en relació. La vida és un do, però prové de la relació dels nostres pares, creixem i aprenem tantes coses en la relació amb els amics, a l'escola i als escenaris d'esbarjo. El pa que consumim cada dia ha estat amassat per altres mans, el teixit que cobreix el meu cos igualment. L'aire que respiro i l'aigua que bec indiquen relació amb la naturalesa.

La bellesa percebuda durant l'hivern i les altres estacions em parlen de relacions profundes d'ésser a ésser. Fins i tot per morir amb dignitat, amb un mínim d'humanitat, necessitem la relació amb els altres. Això explicaria per què és tan necessari fer reflexions sobre ètica. I els canvis que està patint el nostre planeta, la nostra casa comuna, com diu el papa Francesc, necessiten una reflexió personal i comunitària i, en conseqüència, unes responsabilitats.

Voldríem tenir la màgia de retornar al punt inicial tot el drama de la creació, com diem els cristians, de l'evolució, com diuen els que simplement pensen en el mecanisme. Tant és, per a uns i altres només hi ha o hi haurà futur si ens prenem seriosament això de reflexionar, discutir o assumir la possibilitat d'un canvi de mentalitat. Tota relació depèn del que hi ha dins meu.

MN. DAGOBERTO ROJAS

Vicedelegat de Joventut del bisbat de Girona

Des de l'origen fins a la manera com s'ha desenvolupat la pandèmia, tot ha estat una qüestió de relació.

TESTIMONIS DE FE

Mons. Laurent B. Dabire, bisbe de Dori, al nord de Burkina Faso

ACN

«Els fidels fugen del terrorisme, però mantenen la fe»

AJUDA A L'ESGLÉSIA
NECESSITADA

La situació a la regió del Sahel és preocupant. El prelat assegura que hi ha millores en la situació de seguretat, però que el terrorisme està lluny d'estar controlat i, molt menys, derrotat. Continua tenint un fort impacte en la vida de la gent i de l'Església. Una situació que es complica amb la pandèmia, que és persistent i canviant. «Estem atrapats entre dos fronts», explica Mons. Dabire. Malgrat això, la gent continua fidel a la seva fe i acudeix en gran nombre a missa. «L'esperança no enganya» (Rm 5,5), recorda el bisbe de Dori.

Com és la situació general al país?

La situació general del país és fosca a causa de la crisi de seguretat i la pandèmia del coronavirus, que han afectat greument la població. Estem atrapats entre dos fronts. Afortunadament, la incidència del coronavirus encara és reduïda a Àfrica, però l'augment de casos és preocupant. Conseqüència directa de les dues primeres és la crisi humanitària, tant dels desplaçats com de les poblacions d'acollida. Malgrat la capacitat de resistència de la població, la situació és molt dura per a la gent humil que viu al dia i que ha perdut els mitjans de subsistència.

I a la diòcesi de Dori?

Després d'uns mesos de treva

(abril-setembre del 2020), el territori diocesà que correspon a la regió del Sahel de Burkina Faso ha patit almenys deu episodis d'atemptats terroristes des del 10 de setembre del 2020 fins als nostres dies. La població continua abandonant els pobles a causa dels atacs o seguint les ordres d'abandonar la zona per evitar ser massacrats. No obstant això, aquests atacs s'han reduït en nombre i provoquen menys morts. Es pot dir que ha millorat el clima de seguretat, tot i que encara és impossible circular per determinades zones que continuen sent perilloses per la presència o les operacions de grups terroristes.

Com està l'ànim dels catòlics en aquesta situació tan difícil?

L'esperit dels nostres fidels és de perseverança i resistència: viure la fe costi el que costi. Des del 2015 mai no hem tingut notícies de desertió, abandonament o apostasia. Els fidels fugen del terrorisme, contra el qual no tenen mitjans per resistir, però mantenen la fe. Fins i tot quan els terroristes han amenaçat la gent perquè es convertís, no han tingut èxit. La gent s'ha refugiat emportant-se la seva fe. A Gorom-Gorom i Sebba es registra un refredament entre alguns fidels que, per por dels atacs, ja no acudeixen a les assemblees dominicals.

«L'esperit dels nostres fidels és de perseverança i resistència: viure la fe costi el que costi»

SIGNES D'AVUI

Amor i mèrit

Hi ha llibres o frases amb títols com aquests: «Jo em mereixo el millor», «Em mereixo ser feliç», «Et mereixes tot el que somies». Estàs segur que això és veritat? En què es fonamenten frases com aquestes? La relació entre amor i mèrit té una importància vital. L'amor es mereix? Si la resposta és afirmativa, estàs a punt de distorsionar les teves relacions socials, fins i tot, les teves relacions amb Déu.

Si l'amor es mereix, l'amor queda supeditat a la dinàmica i a les dimensions del mereixement. La realitat va per un altre camí. Si creus que, amb una bona conducta, mereixes aconseguir l'amor d'una altra persona, l'altra persona perd la seva capacitat d'estimar-te en llibertat. El seu amor es convertiria en una resposta mecànica als teus merei-

xements i desvetllaments. Tindries dret a ser correspost en allò que tu penses haver merescut.

Una de les millors paràboles sobre la relació amor i mèrit és la mal anomenada paràbola del fill pròdig. El protagonista no és el fill menor que dilapida la seva fortuna familiar, sinó el pare que té dos fills. Quan el fill pròdig, instat per la gana, torna a casa, quin tracte mereix? Ho té clar: «Pare, he pecat contra el cel i contra tu; ja no mereixo que em diguin fill teu.» El fill gran, prototip de màxim compliment del deure, coincideix en aquest diagnòstic: «Fa molts anys que et serveixo sense desobeir mai

Volem controlar Déu a través dels nostres mèrits

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

ni un de sol dels teus manaments, i tu encara no m'has donat un cabrit per fer festa amb els meus amics. En canvi, quan ha tornat aquest fill teu després de consumir els teus béns amb prostitutes, has fet matar el vedell gras.» En resum: jo sí que m'ho mereixo. Aquest fill teu (eludeix anomenar-lo germà), no. L'amor del pare supera els límits del mèrit. Quants pares i mares estimen de la mateixa manera!

En la vida espiritual, en la vida cristiana, volem controlar Déu a través dels nostres mèrits. Una distorsió tan freqüent com corrosiva. El Senyor parla al profeta Osees: «Els estimaré, encara que no s'ho mereixin.» Pensem que l'amor de Déu no és un do gratuït, sinó una mercaderia que està en venda, que comprem amb els nostres mèrits. Gran error.

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Ja fa vuit anys que acompanyava i acomiadava a l'aeroport un amic meu en la seva marxa cap al Senegal. El vaig conèixer al centre penitenciari de Quatre Camins, i coneixia molt bé la seva història que, com la de molts d'aquells interns, els feien més víctimes que delinqüents. Si més no, la primera condició els havia portat a la segona.

Durant molts anys el vaig visitar i acompanyar en les seves angoixes diàries. Em considerava com la seva mare, perquè, de la seva, poc n'havia pogut gaudir. Va arribar el dia que havia de sortir en llibertat, però estrobava amb la gran dificultat de molts immigrants. En ser considerat «il·legal» havia d'anar a un centre d'internament, cosa que l'angoixava molt.

Vaig estar en el judici on, fins i tot, va fer riure el jutge per les seves explicacions, amb la seva mitja llen-

FINESTRA A LA VIDA

La gran virtut de la gratitud

gua tan simpàtica, al·legant que jo tindria un gran disgust. Al final van deixar que me l'endugués a un pis d'acollida.

Uns mesos després, com que no trobava feina —perquè ja no era tan jove—, va decidir tornar al seu país on tenia un germà.

Com és normal, vaig estar amb ell fins al final i el vaig ajudar en tot el que va necessitar per tornar a casa.

Quan l'acomiadava a l'aeroport, recordo que, amb llàgrimes als ulls i amb aquella bonhomia que el caracteritzava, em va dir: «Mama, no oblidaré mai tot el que has fet per mi. Tu ets la meua veritable mare.»

En realitat, jo havia fet el que és normal quan algú es dedica a aquesta tasca tan meravellosa d'acompanyar els presos i els que viuen en situacions de precarietat o d'injustícia.

I ara ve la gran lliçó que he rebut

durant aquests vuit anys que fa que estem separats per milers de quilòmetres, però units continuament a través dels mitjans que —gràcies a Déu— ens permet la tècnica moderna. Cada setmana puc seguir la seva vida i no deixa mai de donar-me les gràcies, de «cuidar-me» des del Senegal. Em pregunta si prenc vitamines perquè ja soc gran i m'envia fotos de la seva dona, de la seva filla i de la feina.

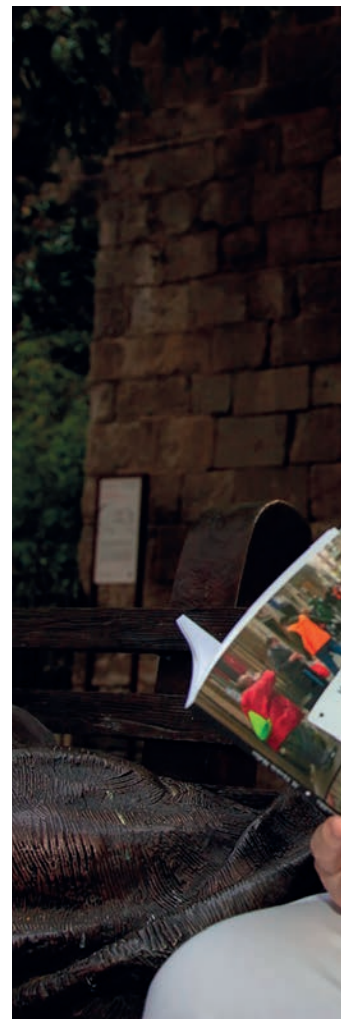
L'agraïment és una de les virtuts humanes que em commouen més, i em fa sentir aquesta maternitat espiritual que m'omple el cor d'alegria. Per a l'amor i la gratitud no hi ha distàncies.

L'agraïment és una de les virtuts que em commouen més

«El gran regal de Déu és el lliurament als pobres»

La religiosa teresiana M. Victòria Molins fa 85 anys el 28 de març

CARME MUNTÉ MARGALEF
Fotos: Agustí Codinach

La Viqui, en la presentació del llibre «El carrer dels invisibles» (Claret) l'1 d'octubre del 2020.

Des de *Catalunya Cristiana* hem estat testimonis privilegiats del recorregut vital, social i religiós de la teresiana M. Victòria Molins, coneguda familiarment com la Viqui. Perquè ella, amb la seva lluminositat i alegria, ens ha fet participants de la seva trajectòria com a monja de carrer, d'ençà que el 23 de març del 2006 va començar a escriure la columna setmanal *Finestra a la Vida*, quan va prendre el relleu del germà Adrià. El 28 de març la Viqui fa 85 anys, i per això a l'Hospital de Campanya de Santa Anna, el projecte síntesi de la seva trajectòria, tenen previst fer-li un merescut homenatge, al qual nosaltres també ens afegim. Es pot seguir a través del canal de Youtube de l'Hospital de Campanya.

El 28 de març fas 85 anys. Com valores tota la teva trajectòria?

Si he de parlar de la meua trajectòria de 85 anys, només em surt una paraula adient: gràcies! Per tot el que he viscut, per la intensitat amb què ho he viscut, per les persones que han fet possible que ara sigui la que soc o hagi fet el que he fet. Viure la felici-

«Sor Genoveva Masip va ser la meua mestra de tendresa»

«Vaig sentir la crida de viure al carrer amb els qui hi passen la major part de la seva vida»

tat d'una família com la meua en què vaig aprendre tant dels meus pares, l'educació rebuda a casa i al col·legi estimat de les Teresianes. Entrar a formar part d'aquesta gran família amb un carisma que té Jesús com el centre de l'existència, i sentir aquesta segona crida a viure amb els més pobres, només mereix una paraula: gràcies!

Vas començar la teua trajectòria de religiosa com a mestra al col·legi de les Teresianes i com a responsable de l'Editorial STJ.

La meua vida estava centrada en l'educació, que és per a mi un carisma meravellós i en el qual em sentia i em sento feliç. Però les circumstàncies de la vida m'havien portat sempre — quan jo era educada o després quan educava — a ambients d'elit, sense que jo fos gaire conscient que vivia així. Era feliç amb el jovent de Preu o COU, que és al qual em va tocar educar i ensenyar assignatures meravelloses pel contacte amb els alumnes com Filosofia i Literatura. També en l'àmbit cultural del món editorial, en què actuava com a directora, escrivia, publicava, editava, o em movia per fires del llibre, era molt feliç i em sentia realitzada.

L'any 1985, arran d'uns viatges a Llatinoamèrica i Àfrica, vas sentir una crida especial per viure al costat dels més pobres i marginats. Com explicaries aquesta vivència o conversió?

Uns quants estius de voluntària a països del Tercer Món van ser un crit que em va ferir profundament la sensibilitat envers la pobresa, la injustícia social i la desigualtat de condicions. Eren qüestions que ja havia treballat des de les meves capacitats amb els joves, però la realitat que em van mostrar aquelles experiències del Tercer Món tenien una doble vessant que em va impressionar en aquells anys en què, malgrat el canvi del Concili Vaticà II, que tantes expectatives ens havia donat, vèiem com s'anava quedant en bona part força lluny del que esperàvem. Una d'aquestes vessants va ser l'actuació de l'Església llatinoamericana en els començaments de la Teologia de l'Alliberament, i la manera de viure les meves germanes teresianes allà. I l'altra vessant, la que he dit de la pobresa i la injustícia social.

En tornar a Barcelona, després de sentir aquelles eucaristies en temples pobres però plens de pobres, cantant amb entusiasme la missa camperola, tan vital i alegre, patia en les nostres

esglésies mig buides, on els pobres només estaven fora —per regla general— i amb la mà estesa.

Després d'un llarg procés on gradualment —i amb prou dificultats i lluites— m'anava introduint en l'ambient de les perifèries que aleshores en dèiem quart món —el de la marginació—, la meua vida es va anar transformant fins a començar a viure el que considero el gran regal de Déu en el meu lliurament als pobres. La força d'aquelles primeres experiències, al costat de joves completament diferents dels que jo havia educat, i als quals acompanyava a morir en uns moments terribles de la sida, encara sense el medicament adequat, el fet d'acostar-me a famílies desestructurades, d'anar a les presons, etc., em van canviar per complet la vida. I em van preparar per al canvi més transcendental.

«Monja del carrer»

L'any 1996 et trasllades amb tres germanes més en una comunitat de vida religiosa enmig de la gent, al Raval de Barcelona.

Sí, i és aquest el canvi al qual em refereixo. Des d'una vida comunitària molt nombrosa i més propera a la monàstica, que habitava al mateix edifici del col·legi, i que, com la majoria de les fundades al segle XIX, només tenia com a referent de vida comunitària la dels monestirs, el canvi era gran en passar a viure quatre germanes en un pis enmig del Raval, amb una voluntat gran d'inserció al barri, amb el veïnat i la seva vida social, cultural, religiosa, etc. Després d'un recés de tres dies al monestir de Sant Benet, a Montserrat, vam formular el nostre «projecte comunitari», que, adaptant-se als canvis de la societat que ens envolta, i fidels als signes dels temps, ha estat vàlid fins avui, quan celebrem ja els vint-i-cinc anys de la fundació.

Quina va ser l'experiència d'aquells primers anys, al costat, per exemple, de sor Genoveva Masip?

La primera gran experiència meua va ser, sí, precisament al costat de sor Genoveva Masip. Jo havia començat a parlar amb el germà Adrià. Ell, amb aquell estil tan seu i personal d'anar pels carrers i fer amistat amb els més pobres, em va ensenyar moltes coses que m'han

«Dues coses li pesaven a Teresa: que la dona no tingués veu ni accés a la formació»

ajutat en el meu tarannà de «monja del carrer». Però sempre he dit i continuo dient que va ser Sor Genoveva Masip la meua «mestra de tendresa».

Un bon dia parlava per Drassanes amb un dels meus nous amics del carrer ficat de ple en el món de la droga dura. Era una víctima més d'aquells joves de principis de la dècada dels noranta. Em va preguntar si sabia qui era sor Genoveva. Quan li vaig dir que n'havia sentit a parlar, però que no la coneixia, em va demanar que hi anés.

M'hi vaig encaminar un matí. A la planta baixa de l'edifici de l'Obra Social Santa Lluïsa de Marillac, entrant per una carreró lateral, em vaig trobar un munt de gent esperant en una sala a ser rebuts per la famosa monja de la Caritat. L'ambient era el d'homes i dones que arrossegaven problemes d'addicions i que allà trobaven un refugi en les seves angoixes. Vaig seure, demanant qui era l'últim, i vaig esperar el meu torn.

Quan em va tocar, vaig passar al seu «despatx»: una taula i una

Amb el Padre Àngel, als inicis de l'Hospital de Campanya de Santa Anna.

«M'imagino el futur de la vida religiosa molt més unida als laics i treballant intercongregacionalment»

cadira separada de la sala per una pantalla. Des d'aquella primera conversa, vaig saber que allà tenia un lloc, en el qual vaig començar un camí nou al costat dels més vulnerables en un moment crític: els afectats pel VIH que patien el menyspreu de la societat i morien, sovint en una terrible solitud, a la planta novena de l'Hospital del Mar. Van ser els començaments d'una vida nova.

Què és ser «monja del carrer»?

Crec que el nom em va arribar quan, després d'una entrevista, vaig dir que en un moment determinat de la meua vida i en les circumstàncies socials que ens tocava viure, la gent que ho necessitava més no vindria mai als nostres convents. Potser algunes monges no volíem esperar a casa i hauríem de sortir al carrer. Jo vaig sentir aquesta crida i aquesta necessitat de sortir del meu entorn tancat i llunyà per a alguns, per viure al carrer amb els qui hi passen la major part de la seva vida. Des d'aleshores, el «carrer» va ser per a mi un terme molt ampli que abasta des de sortir de casa fins al metro, l'autobús, centres socials, presons, pisos d'acollida, carrers, hospitals... i sobretot, persones que mai no vindrien si no anàvem al seu encontre.

Què destacaries de sant Enric d'Ossó i de santa Teresa de Jesús com a referents de vida religiosa?

Ho tinc molt clar: Teresa de Jesús també va rebre un apel·latiu semblant al que ara diem «monja del carrer» i va ser precisament d'un convent de clausura d'on va sortir als camins i es va guanyar el qualificatiu de «*monja inquieta y andariega*». Però, sobretot, per a mi i per a les teresianes és el seu personalisme i el cristocentrisme el que ens canvia la vida. La persona habitada per Déu en el centre de la nostra acció. El model de Jesús, humà, amic, germà amb qui poder «*estar muchas veces tratando a solas sabiendo que nos ama*» és el que ens ha de donar la força a la vida religiosa per a qualsevol tasca al carrer, a les aules, als convents o a qualsevol lloc.

I de sant Enric d'Ossó destacaria el que el va definir en una de les biografies més bones que s'han escrit: ens va ensenyar com a «lleial contestatari» a lluitar per la veritat i la justícia, malgrat el patiment que sovint això pot engendrar. I sempre

amb la mirada posada en aquesta missió: «Conèixer i estimar Jesús i fer-lo conèixer i estimar per tot-hom.» La seva vocació de mestre que va inspirar la nostra Congregació i que ens va donar una sèrie de consells educatius i de magisteri, inspirant *La Institución Libre de Enseñanza*, de Giner de los Ríos, i que ell va completar amb la vessant de formació en Religió.

Santa Teresa de Jesús va ser una dona avançada al seu temps. En quin sentit pot ser model avui per a un major protagonisme de les dones?

Em toques aquí un dels punts que més estimo i admiro de la santa. Dues coses li pesaven sovint a Teresa quan volia que la veritat fos coneguda i acceptada: que la dona no tingués veu, ni fos escoltada, i que pel fet de ser dona no tingués accés a la formació. Té expressions interessantíssimes al respecte i es lamenta sovint de no poder fer ni dir el que pensa pel fet de ser dona. Fa servir la seva ironia en expressions com: «*Basta ser mujer para caer-se las alas, cuantimás, mujer y ruin.*» I sap, per pròpia experiència, que la seva paraula costa que sigui valorada pels homes: «*Tiéndenla por poco humilde y que quiere enseñar, en especial si es mujer.*»

Però el text més emblemàtic — que no apareix normalment en les edicions del fet d'haver estat censurat — és el que es conserva de la primera edició. Val la pena transcriure'l: «*Ni aborrecisteis, Señor, cuando andabais en el mundo, las mujeres, antes las favorecisteis siempre con mucha piedad.*» I és aquí quan en el primer manuscrit censurat continuava dient molt més: «*Hallasteis en ellas tanto amor y más fe que en los hombres, pues estaba vuestra sacratísima Madre en cuyos méritos merecemos lo que desmerecimos por nuestras culpas. No basta, Señor, que nos tiene el mundo acorraladas... que no hagamos cosa que valga nada por Vos en público, ni osemos hablar algunas verdades que lloremos en secreto, sino que no nos habíais de oír petición tan justa. No lo creo yo, Señor, de vuestra bondad y justicia, que sois juez justo y no como los jueces del mundo, que —como son hijos de Adán, y en fin, todos varones— no hay virtud de mujer que no tengan por sospechosa. Sí, que algún día ha de haber, Rey mío, que se cono-*

zcan todos. No hablo por mí, que ya tiene conocida el mundo mi ruindad y yo holgado que sea pública; sino porque veo los tiempos de manera que no es razón desechar ánimos virtuosos y fuertes, aunque sean de mujeres.» Aquí rau la valoració que dono als mitjans de comunicació com a plataforma per «decir verdades», que diria santa Teresa. Així expressava ella aquests desigs: «Paréceme que tuviera en poco la vida para dar a entender una sola verdad de estas. Con ser la que soy, me dan grandes ímpetus por decir esto a los que mandan, que me deshace... porque sé que sería imposible consentir cosas que ahora se consienten, ni dejar de haber grandísimos bienes.» Potser avui i a casa la veuríem al Parlament...

Vas ser la primera dona a rebre l'encàrrec del bisbe d'Urgell de fer l'homília religiosa d'Organyà.

Si vols que et digui la veritat, no puc negar que em va fer il·lusió pel fet de representar el meu col·lectiu, però vaig sentir el que sento sovint quan m'escullen o ens escullen com a dones pel fet de ser-ho, no perquè ho valguem... En el meu cas, vaig agrair molt al meu estimat bisbe Joan Enric Vives el seu atreviment de ser el primer de trencar motllos.

Com t'imagines el futur de la vida religiosa a casa nostra?

Molt més unida als laics i treballant intercongregacionalment, experiència que fa temps que vivim al Raval i Ciutat Vella. Si no treballem en aquest aspecte podríem caure en un gran dualisme que ja es comença a perfilar en molts altres llocs. Avui es pot parlar dels religiosos de les congregacions més antigues, que són les que hem viscut el Concili Vaticà II i l'intent de reforma de l'Església més propera i fora de les sagristies. Aquests, per desgràcia, anem minvant i envellint però procurem estar a les fronteres i a les perifèries. I tinc por que comencin també aquí a sortir —com en altres llocs— algunes noves congregacions o formes de vida religiosa que han nascut recolzades per un sector de l'Església preocupat més per la conservació d'unes formes que van tenir el seu moment, i preocupat més per la seguretat interior que no pas per la contaminació de l'exterior. Potser hauríem de recordar el que el papa Francesc diu: «Prefereixo una Església ferida i tacada per sortir al carrer, abans que una Església malalta pel tancament i la comoditat d'aferrar-se a les pròpies seguretats.»

Al claustre de Santa Anna, amb Antoni Bassas, el 3 de juliol del 2020, en inaugurar el menjador social de l'Hospital de Campanya.

«No era més urgent arreglar el problema, a Barcelona, de l'habitatge social abans que els carrils bici?»

Hospital de Campanya

El 17 de gener del 2017 vas impulsar, juntament amb els sacerdots Peio Sánchez i Xavier Morlans, l'Hospital de Campanya de Santa Anna, un projecte social, comunitari i espiritual en aquesta parròquia cèntrica de Barcelona. Et permet fer una síntesi de la teva trajectòria?

Quin punt més estimat per mi em toques! I que ben feta la pregunta, on ja hi ha la resposta! Recordes el que t'he dit que vaig sentir a la dècada dels 80 quan tornava d'Amèrica Llatina? Aquell patiment de veure els pobres de casa nostra sempre fora dels temples, a la porta de les esglésies amb la mà estesa, va trobar la resposta l'any 2017 quan —al costat d'aquests dos capellans amb els qui gaudeixo d'una igualtat increïble—, de la mà del famós i entrañable Padre Ángel de Madrid, vam començar a fer realitat aquell somni d'una Església oberta, que surt de les sagristies, on es pot conjuminar perfectament el culte, la pregària, la fraternitat, i, sobretot, els pobres, veritables protagonistes. Una església on es canvia l'ordre habitual: on els últims són els primers.

«Em trobo gent que em llegeix i combrega amb les meves experiències i les espera setmana rere setmana»

No parlem de menjador social, sinó de Taula de Fraternitat. Quina és la diferència?

La mateixa que hi ha entre donar i compartir. El que dona normalment se suposa que està en una situació privilegiada respecte del que rep. El que comparteix es posa al costat de l'altre i tots dos participen de les seves mútues riqueses o mancances. L'objectiu nostre no és el menjar —malgrat que és una necessitat bàsica— sinó l'acolliment. No tant la beneficència —malgrat que hi ha moments que es torna necessària— sinó l'acompanyament i la fraternitat. Fins i tot es pot arribar a humiliar quan es «dona» malament.

Com la crisi sanitària i social s'està rabejant amb les persones que acudeixen a l'Hospital de Campanya?

Això ho vam comprovar des dels primers moments de la pandèmia fins al moment actual. Aquelles cues interminables del març o l'abril del 2020 van anant canviant a mesura que avançava la crisi sanitària. Si al començament el perfil dels atesos era el que estàvem acostumats a veure dia rere dia al nostre Hospital de Campanya —els sensesostre, els immigrants sense papers, etc.—, a poc a poc aquest perfil va començar a canviar: gent que mai havia anat a menjadors socials, que no eren sensesostre però que, en no treballar o bé pagaven el lloguer o bé menjaven, dones que se sentien avergonyides perquè no havien hagut de demanar mai...

Quina crida faries a les administracions a l'hora de respondre a la situació d'emergència social?

Aquí es tracta d'una qüestió de prioritats a l'hora de fer els pressupostos i d'algunes despeses que haurien de passar per davant d'unes altres. Només per posar un exemple: no era més urgent arreglar el problema fortíssim, a Barcelona, de l'habitatge social que no pas les obres públiques per fer tants carrils bici, fins que arribin al 308 km proposats, o fer servir els tan lloats xamfrans del pla Cerdà per a zones de parterres, cadires, bancs i espais de descans...? Coses molt bones en alguns aspectes ecològics i de recreació, però no tan urgents com la necessitat bàsica dels més pobres, que van augmentant cada vegada més.

Què opines de les reticències dins de la mateixa Església del pro-

jecte Hospital de Campanya?

Les novetats sempre han resultat un hàndicap, sobretot per als que s'agafen al «sempre s'ha fet així». Trencar amb alguns costums convertits en normes no agrada a tothom. Jo tota la vida ho he estat patint i hi estic acostumada. Pel que fa a l'Hospital de Campanya, em sap greu per un doble motiu: perquè sigui més entès entre la gent allunyada de l'Església que no pas per la de dins, i que la gent d'Església no vegi en aquesta obra la resposta a una crida del papa Francesc, més que el personalisme dels que ho duem a terme, malgrat que cridi l'atenció dels mitjans de comunicació.

Un projecte així s'hauria d'estendre arreu de l'Església?

Potser no seria possible en totes les parròquies, per les implicacions i dificultats que suposa. Per això el papa Francesc, quan parla de l'Església com a hospital de campanya, «on tots, especialment els més pobres, trobin la cura del cos i de l'ànima», especifica: «Almenys una església al centre de les grans ciutats.» Però s'hauria d'estendre a les grans ciutats de tota l'Església. De fet, ara ja formem una xarxa de més de deu ciutats que, abans de la pandèmia, ens havíem reunit per coincidir en el nostre carisma fundacional.

Escris la columna setmanal Finestra a la Vida de forma ininterrompuda des del 23 de març del 2006, quan vas prendre el relleu del germà de La Salle Adrià Trescents. Com valors aquest espai setmanal per comunicar-te amb el públic de Catalunya Cristiana?

Recordo que, quan va morir el germà Adrià i Catalunya Cristiana m'ho va demanar, ho veia com una cosa difícil, i gairebé impossible, que cada setmana tingués alguna cosa per narrar de les que vivia en la meua tasca «al carrer», tot abocant-me a aquesta «finestra». L'altre dia vaig fer el recompte, i em sortien uns 780 articles. Doncs bé, mai m'ha faltat de què parlar i em sento una part tan integrada en aquest setmanari de l'Església que estigui on estigui mai he deixat de fer-ho, i no com una càrrega, sinó com una cita setmanal amb els meus amics lectors.

Sovint em trobo amb gent que em llegeix i combrega amb les meves experiències i les espera setmana rere setmana. Ara confesso que, si no, ho trobaria a faltar. Mentre el cap no deixi de rutllar...

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

«ESPERIT, CAP ON GUIES LES NOSTRES ESGLÉSIES?» (9)

Una Església que prega

Benvolguts i benvolgudes,

Una setmana més glossem i comentem aquells trets més essencials a la pregunta que ens fem els bisbes en el document *Esperit, cap on guies les nostres Esglésies?*, amb motiu del vint-i-cinquè aniversari del Concili Tarraconense. En l'intent de resposta, hem de dir que l'Esperit ens guia cap a una Església que prega i celebra la fe. Precisament, els bisbes, en l'apartat que dediquem al document sobre el poble de Déu que comunica l'Evangelí, diem: «Tots els batejats, incorporats a l'Església en tant que poble de Déu, són deixebles del Crist que perseveren en la pregària i el testimoni.» I afegim: «L'Església és el poble que Déu ha aplegat [...] per formar la comunitat de fe i d'amor que lloa la Trinitat santa, de manera que esdevingui el poble sacerdotal santificat per la Paraula i els sagraments, sobretot l'Eucaristia, constitutiva de l'Església, i visqui un amor universal i concret en la persona dels més petits.» I, més endavant, tot fent-nos ressò del magisteri de sant Joan Pau II, afirmem: «Les nostres comunitats cristianes han d'esdevenir autèntiques escoles de pregària» (*Novo millennio ineunte*, 33). A més de constatar «la presència de realitats de grups de pregària i

d'adoració en les nostres Esglésies», els bisbes subratllem que «la Paraula de Déu ha de tenir un paper fonamental en tota pregària autènticament cristiana». D'aquí que «recomanem que a les parròquies, en la mesura de les seves possibilitats, se celebrin comunitàriament i en l'Església les principals pregàries de les Hores».

Els qui som seguidors de Jesucrist podríem explicar la nostra personal vivència sobre la pròpia manera de pregar. Hi ha qui ho fa com la cosa més natural del món i qui se'n surt amb penes i treballs. Hi ha qui ho practica de manera esporàdica i qui s'hi exercita de forma regular. Hi ha qui ho viu en solitari i qui ho comparteix amb d'altres; qui prega en silenci i qui s'expressa en veu alta; qui resa amb mots espontanis i qui recorre a formes estereotipades. Hi ha qui necessita aïllar-se de tot i qui prefereix submergir-se en el brogit quotidià. Hi ha qui s'acull a hores i llocs convinguts, com a la parròquia, a la litúrgia comunitària de les Hores, o a espais d'adoració del Santíssim Sagrament..., i qui aprofita els moments més inversemblants: cuinar, passejar, anar en cotxe, mirar per la finestra... Hi ha qui prega de bon matí per oferir el dia i qui ho fa de nit per poder donar gràcies. Hi ha

qui sent la pregària com una font de pau i qui hi troba un estímul per anar endavant. Hi ha qui hi troba Déu i qui, de passada, s'hi troba ell mateix.

L'important és que l'Esperit ens guï a la pregària confiada i sincera. En aquest pòrtic de la Setmana Santa que és el diumenge de Rams, demanem-ho de tot cor al Senyor i, malgrat la pandèmia, procurem fer-ne pràctica especialment aquests dies sants. Que la nostra pregària estigui sempre amarada de la Paraula de Déu, per tal que, com el Crist, puguem «vèncer la supèrbia de l'enemic» i «celebrar el misteri de la nostra redempció» (Prefaci del diumenge de Rams).

Finalment, pel que fa a mi, haig de confessar-vos que em trobo molt reflectit en el que s'expressa en el poema d'un bon amic i poeta. Diu així: «No sempre la pregària m'arriba gaire endintre: sovint és rutinària, escèptica, cansada, feixuga de costums i desenganys. Però prego cada dia, tot lligant un dia amb l'altre amb aquest fil de mots tenaços, de desigs perseverants, de fracassos superats, amb la inèrcia d'una llum que em va colpir per sempre i que m'acull encara» (David Jou, *Poemes de Nadal i de Setmana Santa*).

Ben vostre.

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

La bellesa de les cicatrius

Un dissenyador de moda famós va fer cèlebre la frase «l'arruga és bella», que va triomfar més enllà del món de la moda. Volia ressaltar la bellesa de la imperfecció, del que rebutgem segons els canons de bellesa. Gràcies a aquest eslògan, l'arruga moltes vegades ha deixat de ser menyspreable.

No han tingut tanta sort les cicatrius, records inesborrables que deixen el cos marcat després d'una afecció, lesió o operació. La tendència és avergonyir-se'n i amagar-les, perquè delaten les nostres misèries i el nostre sofriment.

Jesús mai va amagar les seves cicatrius. L'apòstol Tomàs va acceptar la resurrecció de Jesús quan Jesús li va mostrar les seves ferides i li va dir: «Porta la mà i posa-me-la dins el costat» (Jn 20,27). Però, per què va voler mostrar aquestes desagradables cicatrius? És que Déu no ho fa tot bell? És clar que sí. Llavors, quin va ser realment el seu propòsit?

Quan deixem enrere situacions de dolor, ens queden marques que poden afectar significativament la nostra manera de ser o de viure. No obstant això, aquestes cicatrius poden ser també una oportunitat per créixer interiorment i ajudar-nos a ser millors persones. Les lliçons de la vida són valuoses; cal aprendre a descobrir el que, de vegades, es trenca en nosaltres i reconèixer que aquestes marques ens poden fer més humans i més autèntics.

Les cicatrius són un mapa dels llocs i de les experiències que hem viscut.

Són com petjades que ens guien en la nostra travessia existencial. Per això les cicatrius són entranyables, no hem d'ignorar-les ni tractar d'amagar-les: hi són, hem de comprendre-les i aprendre'n.

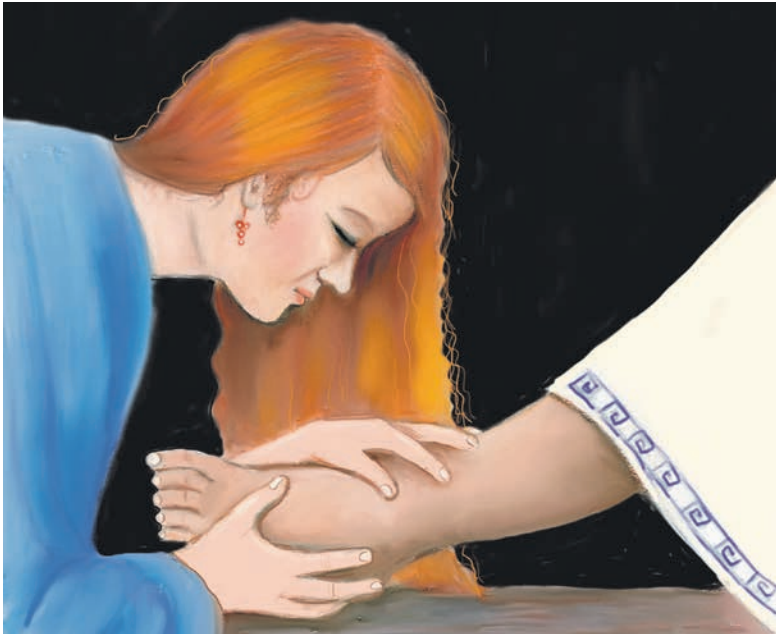
Precisament en aquest Diumenge de Rams recordem com Jesús va triar quedar marcat per sempre per evidenciar el seu amor infinit cap a nosaltres, per mostrar la seva humanitat i el seu sacrifici a la Creu, per dir-nos que ens accepta tal com som, per guarir-nos les ferides, però també el cor, l'ànima i la fe. Si ens hi fixem, podrem reconèixer-lo mitjançant les nostres cicatrius, sabent que aquestes ens guiaran fins a Jesús ressuscitat, com a Tomàs que, en veure les de Jesús, per fi va poder proclamar: «Senyor meu i Déu meu!» (Jn 20,28).

La decisió que va prendre Jesús de mantenir les seves ferides xoca especialment en la nostra societat, on preval la bellesa exterior i la perfecció estètica. Moltes vegades oblidem que la nostra naturalesa és fràgil i que som humans. El dia que nosaltres acceptem i mostrem les nostres cicatrius curades per Crist, anunciarem l'amor i la glòria de Déu.

Benvolguts germans i germanes, si tenim ferides que no acaben de cicatritzar, ensenyem-les al Senyor sense cap pudor. Déu ens estima amb les nostres imperfeccions. Units a Déu aprendrem a apreciar com som: únics, insubstituïbles, capaços d'estimar i ser estimats, en permanent canvi, però, de vegades, trencats.

COMENTARI DE LA PARAULA

Dues aclamacions confrontades dels deixebles

GLÒRIA MONÉS

Betània era el lloc clandestí on Jesús es refugiava quan pujava a Jerosòlima amb els deixebles, a fi d'evitar que l' enxampessin. Per això, figura a l'inici de l'entrada de Jesús a Jerosòlima i a la sortida del Temple. Jesús havia enviat una representació dels seus deixebles perquè anessin a l'aldea que tenien enfront, una manera irònica de designar la ciutat sagrada de Jerusalem, i deslliguessin un ase que estava permanentment «lligat prop de la porta» de la muralla, com a símbol de la cessació total de la profecia a Israel, «lligada» des de l'anunci del profeta Zacaries (Za 9,9). En tota la perícopa no apareixen les multituds, tan sols «dos dels seus deixebles», al principi, i «els Dotze deixebles», al final. El seguici el conformen dos grups de deixebles perfectament diferenciats: «els qui conduïen la marxa» eren la majoria dels Dotze, els «molts que anaven estenent els seus mantells pel camí» amb la clara intenció de retre-li homenatge, com feren els oficials de Jehú quan fou entronitzat rei

(2Re 9,13); «els qui seguien darrere», la resta dels Dotze que havien preparat l'ase posant-li al damunt el mantell de Jesús, com precisa el Còdex Beza, i «encatifaven el camí amb el ramatge que havien tallat dels arbres», sense segones intencions. En el text, estructurat en forma de quiasme, hi descobrim dues aclamacions ben contrastades: 1) l'aclamació pacífica dels seguidors autèntics de Jesús que havien posat damunt l'ase el mantell de Jesús i havien tallat ramatge dels arbres per encatificar el camí, i 2) la cridòria eixordadora dels qui obrien la marxa, després que haguessin estès pel camí els seus mantells, en senyal d'homenatge. Els pacífics l'aclamaven com el Servent de Jahvè: «Beneït el qui ve en nom del Senyor!»; els violents, com el Messies davídic: «Beneïda la reialesa que ve del nostre pare David! Hosanna en les altures!» Tots som lliures d'apuntar-nos a l'un o l'altre seguici, però només l'encertaran els autèntics seguidors de Jesús.

JOSEP RIUS-CAMPS

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

PILAR CASALS

Biblista i egiptòloga

Quin significat té la foscor en el moment de la mort de Jesús?

«Arribat el migdia, es va estendre per tota la terra una foscor que va durar fins a les tres de la tarda» (Mc 15,33).

Si bé és cert que aquesta referència a la tenebra en els darrers moments de la vida de Jesús podria suggerir la possibilitat que es tractés d'un fet natural, un eclipsi solar o una tempesta, teològicament ve carregada d'altres elements que hi ressonen. La foscor, que en el cas de Mateu ve acompanyada també d'un terratrèmol amb la seva mort (Mt 27,51) és un element de caràcter apocalíptic que confereix a tota la terra un caràcter universal. És més, aquesta foscor tan excepcional, que ja havia estat anunciada pels profetes (Am 8,8-9; Jl 2,1-2.10; So 1,15), troba ara el seu acompliment en l'esdeveniment de la creu. La tenebra connecta també el passatge amb la plaga de les tenebres sobre la terra d'Egipte (Ex 10,21-23), l'origen de la celebració de la Pasqua amb la celebració de la Pasqua que emmarca la mort de Jesús, entrellaçant el significat de l'alliberament experimentat pel poble que ara amb Jesús adquireix la seva plenitud. La salvació ja no és tan sols en vida, sinó que s'apunta a la salvació després de la mort. La foscor que acompanya el crit de Jesús i la seva mort accentua com la revelació té lloc en la creu, el lloc més insospitat i inhòspit per aquells que l'acompanyaven. Així, les tenebres precedeixen la creació (Gn 1,2-3), la nova creació que està a punt d'esdevenir. I en el lloc on foscor i mort regnen, en l'escàndol de la creu, s'obre pas la Llum de la Salvació amb tota la seva força, i l'Amor es fa present donant plenitud al sentit pasqual, l'Amor infinit d'aquell qui prové del Pare.

PER A CONSULTES:

REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge de Rams

Lectura primera

Is 50,4-7

No he amagat la cara davant les ofenses i sé que no quedaré avergonyit

El Senyor Déu m'ha donat una llengua de mestre perquè, amb la paraula, sàpiga sostenir els cansats. Un matí i un altre em desvetlla l'orella, perquè escolti com un deïxeble. El Senyor Déu m'ha parlat a cau d'orella i jo no m'he resistit ni m'he fet enrere: he parat l'esquena als qui m'assotaven i les galtes als qui m'arrencaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades. El Senyor Déu m'ajuda: per això no em dono per vençut; per això paro com una roca la cara i sé que no quedaré avergonyit.

Vers abans de l'evangeli

Fl 2,8-9

Crist es feu per nosaltres obedient fins a la mort, i una mort de creu. Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom.

Salm responsorial

21

Tots els qui em veuen es riuen de mi,
amb els llavis i amb el cap prenen aires de mofa:

«S'ha adreçat al Senyor;
que l'alliberi,
doncs; que el salvi, si tant se l'estima.»

R. Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?

M'envolta una munió de gossos,
em rodeja un estol de malfactors,
m'han lligat les mans i els peus,
puc comptar tots els meus ossos. *R.*

Es reparteixen entre ells els meus vestits,
es juguen als daus la meva roba.
Almenys vós, Senyor, no us allunyeu;
força meva, cuiteu a defensar-me. *R.*

Anunciaré als meus germans el vostre nom,
us lloaré enmig del poble reunit.
Fidels del Senyor, lloeu-lo,
fills de Jacob,
glorifiqueu-lo, reverencieu-lo,
fills d'Israel. *R.*

Lectura segona

Fl 2,6-11

*Jesucrist s'abaixà.
Per això Déu l'ha exalçat*

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis:

Jesucrist, que era de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d'esclau. Havent-se fet semblant als homes i començant de captar-se com un home qualsevol, s'abaixà i es feu obedient fins a acceptar la mort, i una mort de creu. Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom, perquè tothom, al cel, a la terra i sota la terra, doblegui el genoll al nom de Jesús, i tots els llavis reconeguin que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare.

Evangelí

Mc 14,1-15,47

Passió de nostre Senyor Jesucrist segons sant Marc:

[...] De bon matí, els grans sacerdots amb els notables del poble i els mestres de la Llei i tot el sanedrí, celebraren una sessió, encadenaren Jesús, el dugueren i l'entregaren a Pilat. Pilat l'interrogà: «Ets tu el rei dels jueus?» Ell li respongué: «Sí, teniu raó.» Els grans sacerdots li feien moltes acusacions. Llavors Pilat li preguntà altra vegada: «No et vols defensar de res? Mira quantes acusacions et fan.» Però Jesús ja no li respongué res més, tant, que Pilat n'estava sorprès. Cada any, per la festa, Pilat els indultava el pres que ells demanaven. Hi havia un tal Bar-Abàs, empresonat amb

els revoltosos que havien comès un assassinat durant els disturbis. La gent, doncs, pujà i començà a demanar a Pilat que els concedís el que solia fer. Pilat els digué: «Voleu que us indulti el rei dels jueus?» Perquè s'adonà que els grans sacerdots li havien entregat Jesús per enveja. Però els grans sacerdots excitaren la gent perquè fessin indultar Bar-Abàs. Pilat tornà a parlar-los i els deia: «I de Jesús, que teniu per rei dels jueus, què n'he de fer?» La gent cridà: «Crucifiqueu-lo.» Pilat, volent acontentar la gent, els deixà lliure Bar-Abàs, i entregà Jesús, després de fer-lo assotar, perquè el crucifiquessin.

Els soldats el conduïren a l'interior del pati del palau, que és el

Continua a la pàgina següent

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI 1)

TEMPS DE QUARESMA

(SALTERI: SETMANA 2)

Març

28. DIUMENGE

Diumenge de Rams, Morat. Lectures: Isaïes 50,4-7 / Salm 21 / Filipencs 2,6-11 / Marc 14,1-15,47
SANTORAL: Doroteu, ab.; Gontram, rei; Sixt III, p.

29. DILLUNS SANT

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 42,1-7 / Salm 26 / Joan 12,1-11
SANTORAL: Beatriu de Silva, rel.; Ciril, diaca i mr.; Eustaci, ab.

30. DIMARTS SANT

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 49,1-6 / Salm 70 / Joan 13,21-33.36-38
SANTORAL: Joan Clímac, ab.; Quirí, mr.; Règul, b.

31. DIMECRES SANT

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 50,4-9a / Salm 68 / Mateu 26,14-25

SANTORAL: Amós, prof.; Benjamí, diaca i mr.

Abril

1. DIJOURS SANT

Missa de la Cena del Senyor, Blanc. Lectures: Èxode 12,1-8.11-14 / Salm 115 / 1 Corintis 11,23-26 / Joan 13,1-15
SANTORAL: Hug, b.; Teodora, mr.; Venanci, b. i mr.

2. DIVENDRES SANT

Passió del Senyor, Vermell. Lectures: Isaïes 52,13-53,12 / Salm 30 / Hebreus 4,14-16; 5,7-9 / Joan 18,1-19,42
SANTORAL: Francesc de Pàola, erm. i fund.; Maria Egipcíaca, erm.

3. DISSABTE

Dissabte Sant, Morat. SANTORAL: beata Guimar; Nice-tas, ab.

Ve de la pàgina anterior

pretori, convocaren tota la tropa, el vestiren de porpra, el coronaren amb una corona d'espines que havien teixit i es posaren a saludar-lo: «Salve, rei dels jueus.» Després li pegaven al cap amb una canya, l'escopien i s'agenollaven com si li fessin homenatge. Acabada la burla, li traguereu el vestit de porpra, li posaren els seus vestits i se l'endugueren a fora per crucificar-lo.

I obligaren a carregar-se la creu de Jesús un tal Simó de Cirena, pare d'Alexandre i de Rufus, que passava tornant del camp. Portaren Jesús a l'indret del Gòlgota, que, traduït, vol dir «lloc de la Calavera».

I li oferien vi adobat amb mirra, però no en va prendre. El crucificaren i es repartiren els seus vestits i se'ls jugaren als daus, a veure què treia cadascun. Era mig matí quan el crucificaren. En un rètol constava la causa de la seva condemna: «El rei dels jueus.» Juntament amb ell crucificaren dos bandolers, un a la seva dreta i un altre a la seva esquerra.

Els qui passaven l'insultaven, movien el cap amb aire de mofa i deien: «Ah, tu que vols destruir el san-

tuari i reconstruir-lo en tres dies, salva't tu mateix i baixa de la creu.» També se'n burlaven els grans sacerdots comentant amb els mestres de la Llei: «Ell que salvava els altres, no és capaç de salvar-se ell mateix. El Messies, el rei d'Israel, que baixi ara de la creu, i nosaltres, quan ho veurem, creurem en ell.» També li feien retrets els qui havien estat crucificats amb ell.

Arribat el migdia s'estengué per tota la terra una fosca fins a mitja tarda. I a mitja tarda Jesús cridà amb tota la força: «Elohi, Elohi, ¿lamà sabactani?» Que traduït vol dir: «Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?» Alguns dels qui eren allí deien: «Mireu com crida Elies.» Un corregué, xopà de vinagre una esponja, la posà al capdamunt d'una canya perquè begués, i deia: «Deixeu, a veure si ve Elies a desclavar-lo.» Jesús llançà un gran crit i expirà. En aquell moment la cortina que tancava el santuari s'esquinçà en dos trossos de dalt a baix. El centurió, que estava dret davant d'ell, quan veia que havia expirat digué: «És veritat; aquest home era Fill de Déu.» [...]

Salve, custodi del Redemptor

RAFAEL SERRA
Sacerdot de l'arquebisbat
de Tarragona

El dia de Sant Josep l'Església aixeca el vel de la Quaresma per celebrar el Sant Patriarca, Espòs de Maria i pare, segons la Lleï del Senyor Jesús. Més aquest any, en què el papa Francesc ha escrit la bella carta *Patris corde*, dedicada al Patró de l'Església Universal. La litúrgia del dia de sant Josep, tant la missa com la Litúrgia de les Hores és plena de bellesa. I, als monestirs canten l'himne: *Te Ioseph celebrent*, que, tot i no ser antic, ressona amb melodia gregoriana bellíssima.

Que n'és, de bonic, el verb *custodiar*. Només es custodia quelcom o algú perquè s'estima. La devoció catòlica anomena sant Josep com el custodi de Maria i de Jesús (*custos Ioseph*). En l'anada i el retorn d'Egipte allò important és la custòdia de l'Infant Jesús. Aquesta és la primera preocupació. L'àngel del Senyor davant de l'amenaça de mort salva el Fill de Déu, com ho feu en l'antic èxode (Ex 4,22-23). I Josep, pren l'Infant i la Mare i de nit s'alça i emprèn la ruta cap a Egipte, que sempre havia estat terra de refugi per a Israel. Josep es manifesta també aquí amb una dòcil, silenciosa i perfecta obediència: Calia que es complís l'Escriptura: «D'Egipte he cridat el meu Fill» (Os 11,1).

La glòria amagada de Déu acompanyava la santa Família exiliada, l'acompanyava com el núvol de la Presència que acompanyava el poble de Déu i els àngels de Déu els acompanyaven en el camí (Ex 4,22-23). Imagino la mirada de Maria i de Josep contemplant el fill nat, en el qual hi veien el cel de Déu. Quina tendresa! L'èxode de la santa Família a Egipte reproduïa l'èxode d'Israel i anunciava el nou èxode, del nou poble de Déu, a través de la Pasqua del Senyor. És des d'Egipte, com a símbol de l'esclavitud, que el Senyor ens crida a la llibertat gloriosa dels fills de Déu. Me'ls represento enfilant la *via maris*, traspasant el desert xardorós del Nègueb, com uns

vianants anònims (els pobres quan viatgen no criden l'atenció car porten ben poc bagatge: l'únic tresor que tenien era l'Infant que Maria alletava, sota la mirada atenta, silenciosa, de l'humil Josep). Jesús havia nascut com un infant que, com tots, necessitava protecció i tota la cura materna i paterna per viure. Josep era el custodi de la Mare i del Fill.

És una custòdia que es perllonga en l'Església, de la qual també n'és custodi, ja que l'Església és el Cos místic de Crist. Sant Josep amb la seva intercessió ens guarda en la fe i en la confiança. Al mateix temps ens encomana la missió de custodiar tot el que Déu ens ha confiat. En primer lloc, la seva creació. També les persones que tenim al voltant i estimem. Això implica la vigilància del cor, l'atenció discreta i amorosa envers les necessitats dels altres i, sobretot, custodiar-los amb la pregària. Preguar pels altres és l'acte més sublim de caritat ja que és estimar-los amb Déu. Aquesta és la lliçó de sant Josep: tenir custòdia dels qui estimem amb un amor atent i delicat. Acolлим el Misteri del Crist en la celebració de la Pasqua. Tal volta en aquest any de la pandèmia l'Església ha tingut un perfil baix de cara al món, però ningú no pot dubtar que l'Església ha fet el que havia de fer: ha estimat i ha pregat. Això ho ha après de Josep i d'aquesta manera determina la santedat ordinària del poble de Déu que viu i mor en la humilitat dels fills de Déu. Sant Josep és un do per a l'Església i els fidels se'l senten ben seu. S'hi identifiquen en el seu treball i en la seva oració. La santedat de sant Josep es reflecteix en el compliment dels deures del propi estat, cada dia, en l'amor i en la fidelitat. Sempre en la confiança en Déu, vivint en la seva presència. El sentit de la fe del poble de Déu en aquestes qüestions mai erra i l'encerta. Més que mai, la festa de Sant Josep aquest any és un do del cel.

La Germandat del Rocío de Barcelona obre un nou mandat

DAVID GARCÍA

El diumenge 7 de març, la Germandat del Rocío de Barcelona va renovar els membres de la junta directiva, d'acord amb el resultat de les eleccions celebrades el 27 de desembre del 2020 a l'església de Sant Jaume, seguint totes les mesures sanitàries corresponents.

El guanyador i únic candidat, Joaquín Ramírez, en serà el president durant els propers quatre anys. Una vegada fet l'acte de jurament, el president va dedicar unes paraules a l'anterior govern de la germandat per agrair-los la tasca realitzada en aquests quatre anys. El punt fort de l'antiga legislatura se centrava en el 50è aniversari de la creació de la germandat, cosa que es va haver d'anul·lar a causa de la pandèmia del Covid-19.

Joaquín Ramírez va agrair al seu predecessor, Angel Pajarón, la feina realitzada i va encoratjar els germans i fidels a centrar el seu mandat en l'amor a la Mare de Déu del Rocío, tot desitjant

aviat poder tornar a pregar davant d'ella a la localitat andalusa d'Almonte.

La Germandat del Rocío de Barcelona es va fundar el novembre del 1969, però no va ser reconeguda com a filial de la Germandat matriu d'Almonte fins a uns mesos després, a començaments del 1970. Enguany arriba a la fita dels 51 anys. Ha estat sempre present a l'església de Sant Jaume, al bell mig del barri Gòtic de la capital catalana. Creada per andalusos establerts a Catalunya, és la número 36 de les 125 que n'hi ha actualment al 2021.

Com a actes principals, cal destacar la seva sortida en processó, amb la carreta vestida com les columnes de la Sagrada Família de Barcelona, pels carrers de la ciutat una setmana abans del romiatge del Rocío a Huelva. És un clar exemple de les arrels i de la diversitat de cultures i tradicions dels qui, a principis dels anys seixanta, van arribar a casa nostra vinguts del sud d'Espanya.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE
DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Mascaretes a la missa

Li escric des d'un poble petit, on l'església té reduïdes dimensions. El sacerdot ha de portar la mascareta durant la consagració? Una altra pregunta: es pot donar la comunió amb una pinça? N'he vist fotos...

Li diré les normes que recomanen el sentit comú i que cal prendre's seriosament. Fins ara, penso, les nostres celebracions han estat molt segures i cal mantenir-ho així. En primer lloc, cal respectar l'aforament, actualment en un trenta per cent, i en grans temples amb un màxim de cinc-cents persones. Pensem, per exemple, en la Sagrada Família de Barcelona. En esglésies petites com la seva, cal extremar precaucions. I també la distància de seguretat i l'interior. Normalment, els nostres temples són grans i excedeixen generosament pel que fa a l'assistència de fidels. En altre cas, millor fer més celebracions. La mascareta és obligatòria. No perllongar innecessàriament la durada de la celebració serà una mesura òptima. Pel que fa al sacerdot, també ha de tenir en compte les distàncies. Si l'altar i l'ambó estan a una distància prudencial, no cal que porti mascareta. També serà bo que no alci el to de la veu. A la consagració, cal que el pa dels fidels estigui ben cobert, en un copó a part. El pa que consagra el sacerdot l'ha de consumir íntegrament ell. Per distribuir la Sagrada Comunió, el sacerdot s'ha de posar la mascareta i higienitzar les mans (en aquest ordre). Pines per donar la Comunió? Millor que no fem espectacles circenses... Els fidels han de combregar davant del sacerdot o ministre i evitar «passejar» Nostre Senyor mentre tornen al seu lloc. També cal observar la distància en la fila de combregants. Ja ho veu. Seny i prudència, però no obsessi-onar-nos.

PER ENVIAR CONSULTES AL DR. MATEO:
elconsultori@hotmail.com
Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

Alegria i bon humor

Ja fa molts anys, als ambients de les cateques infantils, corria aquesta petita anècdota: la catequista pregunta als infants que es preparaven per fer la primera comunió, si estan disposats a donar la seva vida per Jesús. Es van quedar sorpresos. Però un dels nois més espavilats, va respondre: «Home, si he de ressuscitar al tercer dia, jo estic disposat a donar la vida per Jesús.» La nit final de la Setmana Santa és una de les tres nits més boniques de la història —juntament, amb la nit de l'alliberament d'Israel i la Nit de Nadal—, la nit en què celebrem la Vetlla Pasqual, plena de simbolismes: la benedicció del foc, la llum del ciri que simbolitza la presència de Jesús ressuscitat, el Pregó pasqual, la benedicció de l'aigua i de les piques baptismals, la renovació de les promeses del Baptisme, tot això en un clima joios de vida i de resurrecció.

L'alegria de la Pasqua que celebrem durant diferents diumenges és l'alegria profunda del cor, de saber que el nostre viure i el nostre morir tenen un sentit últim. Però que també són profundament humans i cristians el bon humor, el color, la fantasia, la imaginació... No pot haver-hi Alegria, amb majúscula, si no va acompanyada d'alegries en minúscula. Per això, sant Tomàs More, la vida del qual no va ser fàcil, va demanar en una de les seves pregàries l'alegria i el bon humor: «Doneu-me, Senyor, el sentit de l'humor. Doneu-me la salut del cos, i el bon humor que ens cal per mantenir-la. Feu-me el do, Senyor, de ser capaç de riure d'un acudit, perquè sapiga treure una mica d'alegria de la vida i la pugui compartir amb els que m'envolten.»

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Patrimoni Immaterial de la Humanitat

Benvolguts, soc subscriptora de la revista, i em prenc la llibertat d'adreçar-vos aquestes ratlles.

Fa uns quants anys que, qui no ballava sardanes és perquè no volia. Si no recordo malament, i patrocinat per El Corte Inglés, s'ensenyava a ballar-les el dissabte al matí a la plaça de Catalunya. El carnet de sardanista ens informava de tots els aplecs, romeries, festes majors i concursos i també de la ciutat on podíem anar-les a ballar. La sardana estava en auge.

Posteriorment, els xiquets de Valls es van posar de moda i van prendre una gran volada. Certament, s'ha de ser arriscat per enfil·lar-se fins al cim d'alguna d'aquestes torres. No obstant això, la sardana és la nostra dansa nacional catalana i, dins d'aquesta rotllana, hi cabem tots. Per tant, considero que es mereix, i amb escreix, formar part del Patrimoni Immaterial de la Humanitat.

Lamento no haver pogut assistir el 28 de febrer passat al concert Sacerdotal Sardanista. La pandèmia i el meu feix d'anys, 92, no m'ho van permetre.

MARINA QUINTANA
Barcelona

Els que fan voluntariat

Els que fan voluntariat, en conec personalment algunes persones, expliquen que aprenen més del que ensenyen i que reben més ajuda de la que donen. Ajudar els altres de forma gratuïta, diuen els voluntaris, és una manera de completar-se.

El voluntariat no és només una experiència individual, és també un fenomen social. El Tercer Sector presta serveis en el món de l'acció social, de la sanitat o de l'educació. I aquests serveis ni són marginals ni són una forma de privatització. Són l'aportació de la societat civil i l'Estat ha de ser subsidiari d'aquesta aportació.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

Una gran dona

La cancellera alemanya Angela Merkel fa 16 anys que governa i que és una de les dones més poderoses del món. D'aquí a uns mesos arribarà a l'edat de jubilació i es retirarà molt dignament de la política.

Aquesta apassionada del senderisme és a l'inici d'un recorregut encara per definir. Una dona que, cal recordar, va assumir la Cancelleria traçant una frontera clara entre la seva vida privada i la seva activitat pública i que durant tot aquest temps ha sabut mantenir un entorn i uns costums lluny dels curiosos. Un personatge que en aquesta Europa, sovint massa convulsa, trobarem a faltar.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE
Granollers

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Oriol Jara, director, guionista i escriptor catòlic

«La relació amb Déu requereix pràctica»

CARME MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

A Instagram escriu frases bíbliques que l'han interpellat i penja fotografies de les esglésies on va a missa. Oriol Jara és director, guionista i escriptor, i és catòlic, i no se n'amaga, perquè per a ell seria com encendre una llàntia per posar-la sota una mesura (Mateu 5,15). El seu procés de conversió és llarg i s'emmiralla en sant Pau, el seu gran referent de fe. Ara, als 41 anys, casat i pare de tres fills, se sent prou madur per assumir un compromís més gran en la vida parroquial, de fe i d'evangelització.

A les xarxes socials et defineixes com a director, guionista i escriptor catòlic. Per què?

Hi ha molta més gent creient de la que ho diu i de la que podríem pensar que ho és. No pot ser que una cosa tan brutal, convertidora i positiva com és la fe, o una relació oberta amb Déu, quedi oculta. Com que és el que passa habitualment, vaig decidir ensenyar-ho amb naturalitat i sense cap mena de vergonya. A més, potser aquesta naturalitat ajuda altra gent a no sentir-se avergonyida o cohibida pel fet d'anar a missa, de creure en Déu o d'intentar a la seva vida seguir el missatge de Jesús. Com que hi ha aquesta visió negativa, molta gent no ho exterioritza i, per tant, sembla que no existeixi. També és veritat que cal superar una petita frontera mental. Escriure al perfil de les xarxes socials que ets catòlic comporta haver de donar explicacions. La segona frontera és, per exemple, publicar una creu el Dimecres de Cendra, les esglésies on vaig a missa o cites de la Bíblia que m'han interpellat. Això genera converses amb gent que et pregunta.

Què és per a tu ser catòlic?

A banda de motivacions intel·lectuals, el catolicisme és la manera com em relaciono amb la Transcendència perquè és la religió que sento més pròxima i que conec millor. Per a mi, ser catòlic vol dir ser cristià d'una

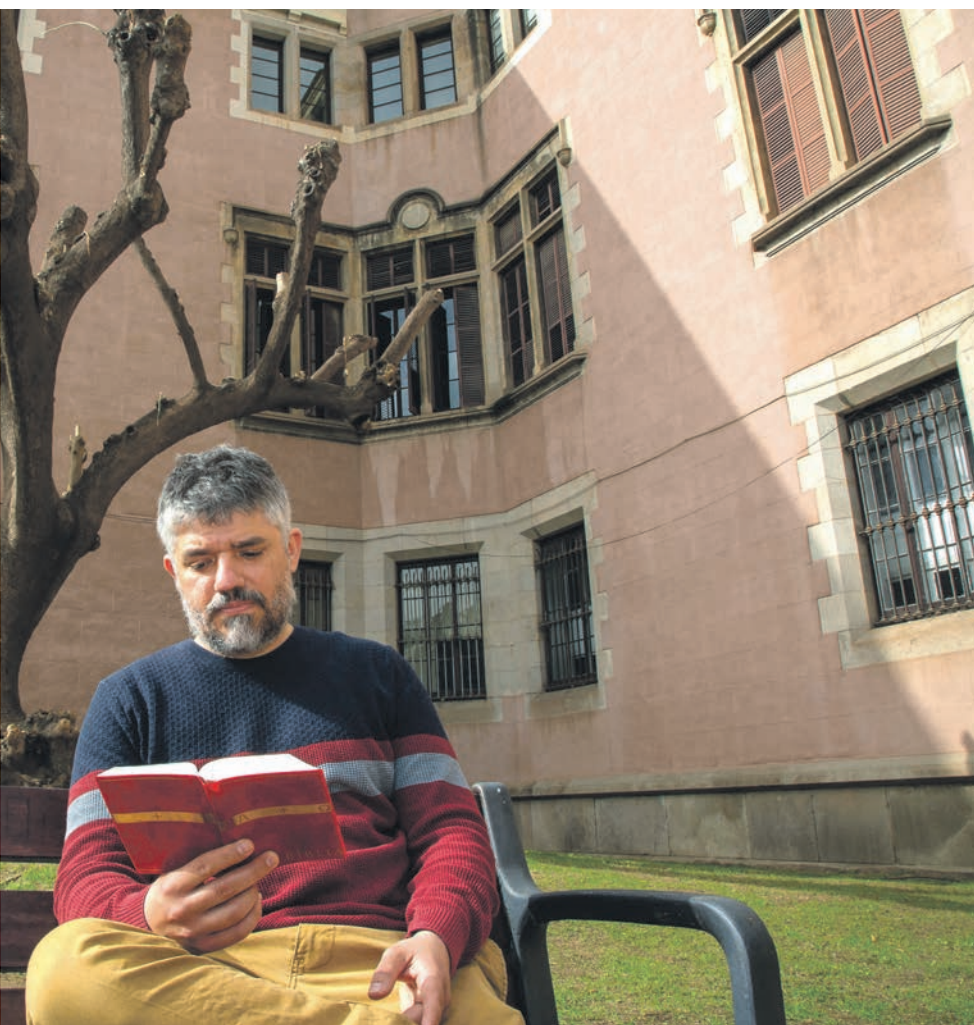

manera concreta. Vol dir ser fidel a una tradició que és descendent d'aquella primera Església que es va formar des de la mort de Jesús, quan Crist i Déu eren una veritat física, històrica i viscuda, i que s'ha mantingut malgrat tots els problemes i faltes humanes.

Quin és el teu camí de fe?

No tinc cap bagatge educatiu, social o familiar religiós. Estic batejat perquè tothom ho feia. Durant l'època de la Universitat —vaig estudiar Comunicació Audiovisual a la Universitat Autònoma de Barcelona—, començo a llegir Maimònides, sant Tomàs, sant Agustí, i a través d'una immersió intel·lectual en la filosofia i la teologia, tot m'encaixa. Veig que el Demiürg de Plató i el motor immòbil d'Aristòtil són apunts que assenyalen cap a alguna cosa. Per tant, la meva conversió és purament intel·lectual, a partir de llegir teòlegs que parlen sobre Déu, el món, la filosofia. És un desenvolupament intel·lectual molt ben trammat, que explica per què Déu existeix i interactua amb la humanitat, i per què és innegable que ha d'existir. Quan començo a

«Escriure al perfil de les xarxes socials que ets catòlic comporta haver de donar explicacions»

Agustí Codinach

Oriol Jara, llegint la Bíblia al jardí del Seminari Conciliar de Barcelona.

«No pots creure en Déu i ser cristià si no tens aquestes dues relacions amb Déu: la paraula i la pregària»

llegir els evangelis, veig que el missatge és superpoderós.

Com passes de la idea a la trobada amb Jesucrist, de què parla Benet XVI?

Quan tenia 31 anys vaig viure uns mesos a Viena. Era la primera vegada que anava a missa. Anava a l'església de Sant Carles Borromeu. En aquell moment, vaig experimentar que el meu cos i el meu esperit es relacionaven plenament més enllà dels textos, amb la sensació d'estar en presència d'una cosa que és evident que és certa, i de crear-hi un vincle. Per a mi és una evidència. Experimentar plenament la relació amb Déu requereix pràctica. És difícil que sense la pràctica, sense l'oració, sense el fet d'agenollar-te, puguis experimentar plenament la relació amb Déu. Si ets cristià, has de viure cristianament, a la feina, a casa, amb els amics. Després de Viena els volums d'*Un judío marginal. Nueva visión del Jesús histórico*, de John Paul Meier, em van donar el segell intel·lectual a la conversió espiritual.

Com és la teva vivència pràctica de la fe?

Amb el Covid és més complicat,

però procuro anar a missa cada dia al matí, després de deixar els nens a l'escola. Aquest moment és vitalment important: mitja hora en què estic dedicat a Déu, en pregària i adoració, sentint-ne la presència en l'eucaristia. En segon lloc, és important estudiar la Bíblia. No pots creure en Déu i ser cristià si no tens aquestes dues relacions amb Déu: la paraula i la pregària. Entre setmana vaig a la parròquia del Sant Àngel Custodi de Barcelona. El diumenge, a Sant Fost de Campsentelles o Mollet del Vallès.

Sempre portes una edició de butxaca de la Bíblia Catalana Interconfessional.

La Bíblia ho té tot. La porto al damunt perquè l'obri per on l'obri, sempre hi trobo alguna cosa que és inspiradora i molt útil per entendre el dia a dia. Som en un moment en què no estan ben vistos els absoluts; en què tot està permès perquè res no és veritat. Jo sí que soc d'absoluts. Vivim una època molt similar a la Roma que a través de Ponç Pilat pregunta: «Què és la veritat?» I no és perquè sí el passatge de Joan: «Jo soc el camí, la veritat i la vida» (Joan 14). No tot està bé, malgrat el que es digui avui. No parlo només de pecats, sinó que hi ha maneres de viure que fan infeliç la gent del teu voltant, o tu mateix, i que es poden canviar. És sorprenent que la gent no ho vegi. Jo he canviat comportaments personals. Puc construir Regne de Déu a la família no enfadant-me o passant més estona a casa, encara que impliqui no fer una feina. El millor del cristianisme i dels evangelis és que t'interpel·len i, de retruc, et canvien la vida. La Bíblia interpel·la directament les persones, i les incomoda. És paraula inspirada. Tenim més material escrit de Jesús que de cap altre personatge de l'antiguitat.

Al llarg de la teva carrera professional, has pogut fer continguts religiosos?

El més similar que he fet va ser quan vaig dirigir el programa *This is Philosophy*, en els capítols dedicats a sant Agustí i sant Tomàs d'Aquino. Va ser una manera d'evangelitzar perquè la gent va *flipar*, per exemple, en descobrir la transcendència d'Agustí en la història de la humanitat, també en la manera com vivim el temps. Òbviament que m'agradaria fer més coses així, però cal buscar el finançament.

EDUARD BRUFAU
Vic

El col·leccionista Joan-Artur Roura cedeix «La Sagrada Família amb sant Joanet», de Perot Gascó

El Museu Episcopal de Vic incorpora una pintura renaixentista

Cada terra té la seva edat d'or, la seva època d'esplendor en el camp de les arts visuals i la literatura. L'apogeu de Catalunya, i de la resta d'estats de la Corona d'Aragó, va tenir lloc a la baixa edat mitjana, entre els segles XIII i XV, amb l'expansió política mediterrània i el floriment de l'art gòtic. A partir del segle XVI, en canvi, amb el Renaixement, les nostres terres cedeixen el relleu a Castella, que tindrà llavors el seu propi segle d'or.

Però la creació artística, per la seva mateixa naturalesa, no es deixa restringir a esquemes cronològics. En tenim una bona prova en la darrera peça incorporada al Museu Episcopal de Vic, una obra pictòrica del Renaixement català, del segon quart del segle XVI. Es tracta de *La Sagrada Família amb sant Joanet*, de Perot Gascó, que ha estat cedida en dipòsit pel mecenes i col·leccionista d'art Joan-Artur Roura Comas. Segons fonts del mateix museu, la taula, que

es troba en un estat de conservació excel·lent, és un bon exemple de la pintura devocional renaixentista; les representacions de la Mare de Déu amb l'Infant «es van anar ampliant amb l'ús de fonts apòcrifes entorn de la infantesa de Crist. Maria pot trobar-s'hi en actitud reflexiva o bé alletant Jesús; s'hi pot afegir sant Joan Baptista infant o també sant Josep, sovint llegint. La taula de la col·lecció Roura té entre els seus grans valors que conté gairebé tots aquests elements possibles: Maria amb el Nen a la falda, a qui un àngel presenta una creu en anunci de la Passió; davant seu sant Joanet, de qui el vestit de pell prefigura la condició profètica; i a la dreta, un sant Josep ancià que, amb l'ajut d'unes ulleres, llegeix les Escriptures amb el cap recolzat a la mà esquerra.»

La peça s'exposarà a partir d'ara en una sala amb altres pintures del mateix Perot Gascó i del seu pare, Joan. D'aquesta manera es completa la producció d'aquesta família d'artistes d'origen navarrès que durant la primera meitat del segle XVI van pintar diversos retaules per a diferents esglésies de Vic, la comarca d'Osona i la resta de la diòcesi. Els Gascó van ser un dels grans representants de la pintura renaixentista al Principat, juntament amb l'artista d'origen flamenc Ayne Bru. Encara que, en comparació amb el període medieval immediatament anterior, a Catalunya les obres pictòriques renaixentistes no són tan abundants, la qualitat artística continua sent de primer nivell.

Amb la cessió d'aquesta obra el Museu Episcopal de Vic no només amplia el conjunt d'obres exposades, sinó que consolida la col·laboració amb les col·leccions privades. Aquesta entesa i generositat recíproca entre les institucions públiques i les col·leccions particulars és imprescindible per reforçar el patrimoni cultural del país i donar-lo a conèixer.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

3

ELS FILLS

són les 'pedres vives' de la família

En afirmar que els fills són les 'pedres vives' de la família, Francesc s'ha inspirat en la primera carta de l'apòstol Pere; aquí l'apòstol invita els cristians del seu temps a sentir-se com a 'pedres vives' del temple que Déu edifica. Amb aquesta expressió vol significar que el cristià és, d'alguna manera, un membre actiu en la construcció de la comunitat que l'ha acollit.

«En la llar familiar, on l'espòs i l'esposa estan asseguts a taula, els fills són al seu costat «com plançons d'olivera» (*Salm 128,3*), és a dir, plens d'energia i de vitalitat. Si els pares són com els fonaments de la casa, els fills són com les 'pedres vives' de la família (*1Pere 2,5*)» (AL 14).

En referir-se a l'*Església*, Pere utilitza la imatge d'un temple que acull la comunitat dels seguidors de Jesús; és a dir, el temple —l'*església*— acull i representa el conjunt de l'*Església*. Déu és el veritable constructor d'aquest temple, i els cristians col·laborem en la construcció d'aquesta Església com a 'pedres vives', no com a quelcom inert i inactiu. És a dir, no som simples 'objectes', sinó 'subjectes actius': entre tots construïm la nostra Església.

«En parlar del do dels fills en una família, el *Salm 127* recorre a unes imatges tretes de l'edificació d'una casa i de la vida social de les ciutats: «**Si el Senyor no construeix la casa, és inútil l'afany dels constructors; l'herència que rebem del Senyor són els fills**; els descendents són la millor recompensa; els fills que heu tingut quan éreu joves són com les fletxes en mans d'un guerrer» (*Salm 127,1-4*)» (AL 14).

Passem ara a la *família*. L'home i la dona, units en matrimoni, constitueixen els 'fonaments de la casa' —la família—, i els fills engendrats per amor són 'pedres vives' que donen vida a la família. Així s'esdevé amb els cristians, que som 'pedres vives' d'una Església que sempre està en procés de construcció. Per això, Francesc ha escrit:

«Aquestes imatges bíbliques reflecteixen la cultura d'una societat antiga, però **la presència dels fills és un signe de la continuïtat de la família al llarg de la història de la salvació**, de generació en generació» (AL 14).

La família i l'Església tenen continuïtat perquè els pares engendren uns fills, que, al seu torn, continuaran aquesta tasca en el futur. Com els fills construeixen la família, els seguidors de Jesús construeixen l'Església.

Francesc utilitza l'analogia de la 'casa' (*domus*) on la família viu per a referir-se a la família mateixa. D'aquesta manera manifesta que la família es pot transformar en una '*Església domèstica*', sobretot si hi viuen cristians conscients que preguen junts i s'animen mútuament en la vivència de la fe en Crist Jesús.

«Sota aquesta llum podem observar un altre aspecte de la família. En el Nou Testament es parla sovint de «l'Església que es reuneix en una casa» (cf. *1Corintis* 16,19; *Romans* 16,5). **L'espai vital d'una família es podia transformar en 'església domèstica', en seu de l'Eucaristia, de la presència de Crist assegut a la mateixa taula.**

És inoblidable l'escena descrita a l'*Apocalipsi*: «Mira, soc a la porta i truco. Si algú escolta la meua veu i obre la porta, entraré a casa seva i soparé amb ell, i ell amb mi» (*Apocalipsi* 3,20).

Així es descriu una llar familiar plena de la presència de Déu, de la pregària en comú i, per tant, de la benedicció del Senyor. Aquest és el significat de la conclusió del *Salm* 128, ja citat: «És així com els fidels del Senyor seran beneïts. Que el Senyor et beneeixi des de Sió!» (*Salm* 128,4-5).» (AL 15).

Tornarem a la qüestió de l'*Església domèstica* en l'anella 43.

Aquestes reflexions permeten a Francesc afirmar que la llar familiar "està plena de la presència de Déu, de la pregària en comú i de la benedicció del Senyor" (AL 15). Per aquest motiu, també podem afirmar que "la família és el lloc on els fills creixen en la fe" (AL 16). En la fitxa següent reflexionarem sobre aquesta qüestió, que no és gens irrellevant.

- Distingim adequadament l'*església* com a lloc de reunió dels fidels catòlics —el temple—, i l'*Església catòlica* com a conjunt de tots els seguidors de Jesús que avui reconeixen el papa Francesc com a successor de l'apòstol Pere?
- Quines implicacions hauria de tenir avui concebre la nostra pròpia llar familiar com una '*església domèstica*'? Som conscients que una *família catòlica* constitueix una porció significativa de l'*Església*?

L'erupció del volcà Eyjafjallajökull, el 2010, va produir un gran núvol negre que es va estendre per Europa.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Islàndia és encara objecte d'estudi per als geòlegs

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

L'illa d'Islàndia és una singularitat. Una anomalia planetària. Formada totalment de material volcànic i situada damunt mateix de la línia divisòria de les plaques tectòniques euroasiàtica i nord-americana, presenta unes característiques úniques. A més, els seus volcans són dels que possibiliten l'estudi del fenomen del vulcanisme amb tot detall. Quants volcans hi ha a Islàndia? Si comptem els que ja es troben inactius i coberts per les glaceres, hem de contestar que uns 130. Però els que es conserven actius són 32. Actius volem dir que de tant en tant entren en erupció. Com que són tants, aquestes erupcions sovintegen. Es calcula que la mitjana és d'una cada tres anys.

Segons el cens del 2020, la població és de 364.134 habitants, el 60% dels quals viuen a la capital, Reykjavík, i la resta en unes poques poblacions costeres; es dediquen sobretot a la pesca. Com que l'extensió de l'illa és de 103.000 km² (més de tres vegades Catalunya, que és de 31.930 km²), ja es veu que la densitat de població és mínima. Cosa ben lògica. Ningú no anirà a viure sobre volcans. Ara bé, encara que hom pensi que Islàndia, per la proximitat del pol nord, ha de tenir un clima molt fred, no és pas així. La temperatura mitjana a l'hivern és d'uns -2°C i a l'estiu, d'uns 8°C, i poques vegades va més enllà d'aquests

dos extrems. I és que es troba sobre un «punt calent» de l'escorça terrestre, com prou bé ho manifesten els volcans.

I per què hem dit que és encara objecte d'estudi per als geòlegs? Per les singularitats que presenten els volcans, que ens mostren els materials que hi ha en el mantell terrestre sota l'escorça planetària, a més de donar-nos coneixements de l'activitat de l'interior de la Terra, sobretot en aquest punt tan interessant que és la confluència de les plaques euroasiàtica i nord-americana. S'ha dit que Islàndia és un laboratori sobre la Terra. Hi ha hagut, al llarg de la història, erupcions que s'han fet cèlebres. La del volcà Katla, de l'any 821, va afectar fins i tot la temperatura d'Europa aquell any i, més recentment, l'erupció de l'Eyjafjallajökull, del 2010, va produir un gran núvol negre que s'estengué per Europa i, per por que pogués afectar les turbines dels avions, es cancel·laren uns 100.000 vols, amb pèrdues milionàries. I el desembre del 2017 es va témer que el volcà Öraefajökull també en fes una de grossa; va presentar una activitat amenaçadora a la seva caldera mentre es registraven uns 160 sismes. Es donà la veu d'alerta. Però, gràcies a Déu, no passà d'un ensurt. La cosa va ser lleu.

Esperem que els científics ens vagin donant més notícies d'aquest lloc privilegiat per a l'estudi de l'interior terrestre.

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**

Arxiver dels Caputxins

TRADICIONS REMEIERES

Guarir-se amb les abelles

L'abella (llat., *Apis mellifera*; cast., *abeja*) és un dels animals de la ramaderia menor més necessaris per a la vida de la Terra i, també, per al desenvolupament de l'agricultura en general, ja que l'abella contribueix directament a la pol·linització de les flors, de tal manera que hauria de ser l'animal més protegit, ja que sense elles no seria pas possible la vida de l'home a la Terra.

L'explotació agrària mel·lífera és antiquíssima, tant, que la trobem representada en pintures rupestres com ara la situada a la cova de l'Aranya, a la població valenciana de Bicorp, o les del mas d'en Bessó, a les muntanyes de Prades, a la Conca de Barberà. De la recol·lecció de la mel i domesticació de les abelles en parlen escriptors de l'antiguitat com Homer i Virgili i savis com Aristòtil i Plini; uns autors del món clàssic que copsaren la gran capacitat d'organització d'aquests insectes, on cada abella treballa al servei de la col·lectivitat. Les abelles recullen el nèctar de les flors o les substàncies ensucrades que segreguen certes plantes que, després, transformen i maduren en el rusc, donant lloc a la mel.

En funció de les floracions que es van produint a llarg de l'any, la mel té característiques diferents, però a l'estiu, la manca d'abundància d'una sola varietat de flor, fa que les abelles barregin diverses floracions, fent possible l'elaboració de «la mel de mil flors».

Des d'antic s'han usat a benefici de la salut humana els atributs farmacològics de la mel i dels pròpolis i, recentment, ha començat a prendre forma una nova disciplina anomenada *apiteràpia* amb finalitats terapèutiques i preventives, aprofitant tots els productes que deriven de les abelles: la mel, el pol·len, la gelea reial, el pròpolis, la cera i, àdhuc, el verí! En efecte, el verí del fiblot de l'abella s'empra per combatre el reumatisme, mentre que per temperar la inflamació d'una picada d'abella, va molt bé pastar una mica de terra amb vinagre i aplicar-ho damunt de la fiblada.

El pròpolis és una substància viscosa que les abelles extreuen dels vegetals per tal de fabricar la cimentació dels ruscós; està format per més de 250 substàncies diferents, dotades amb nombrosos principis actius

i vitamínics que, alhora, gaudeixen d'efectes antiinflamatoris i antibiòtics. El pol·len, per la seva banda, té propietats antioxidants i bactericides i és un gran regulador del funcionament dels budells. La gelea reial s'ha aplicat, amb notable eficàcia, en casos d'hipertensió, arterioesclerosi i per tractar èczemes. El pròpolis és una font molt important d'antioxidants i, aplicat externament, ajuda a regenerar la pell i cura la inflamació de les genives. La cera entra en molts ungüents i preparats i la mel, per les seves nombroses propietats bactericides i antibiòtiques, s'ha utilitzat des de molt antic per guarir les infeccions i les molèsties de les vies respiratòries. A l'article vinent us parlare, si Déu vol, del procés d'elaboració del vermut i les seves grans propietats digestives. Com sempre: Pau i Bé!

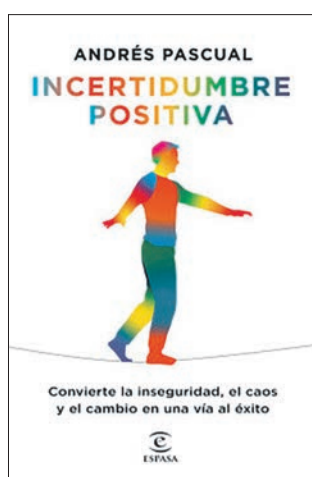

Des d'antic s'han emprat a benefici de la salut humana els atributs farmacològics de la mel i dels pròpolis.

AA. DD.

Los jóvenes y Jesús
Ciudad Nueva, 2020, 140 pàg.

Avui sembla que sorgeix un nou paradigma que apunta a les relacions, a caminar junts, a la trobada i l'acollida mútua més enllà de totes les fronteres. Els joves del nostre temps alliberen els adults per tornar al que és essencial i trobar la dimensió existencial. Són una crida constant perquè el Poble de Déu es renovi a partir de l'Evangelí.

ANDRÉS PASCUAL

Incertidumbre positiva
Espasa, 2020, 167 pàg.

En la nostra era no hi ha res segur. La incertesa ha deixat de ser un accident, o una cosa transitòria que hem de capejar, per convertir-se en el nostre estat natural i permanent. La bona notícia és que també és un estat positiu per a la prosperitat, ja que ens procura oportunitats inesperades per a l'èxit dels nostres projectes personals i empresarials.

RAÚL FURIÓ PLÁ

Diálogos con Ella / La geografía del espíritu y su cronología
Editorial Bendita María, 2015, 352 pàg.

Si mai t'has preguntat com és el teu esperit, aquest *midrash* te'l descriurà geogràficament. La figuera, que per a l'Església primitiva representava l'arbre iniciàtic, et mostrarà com si fos un mirall, com són les teves arrels, qui formen el teu tronc genealògic i quines són les branques de la teva espiritualitat.

GERARD QUINTANA

L'home que va viure dues vegades
Columna, 2021, 375 pàg.

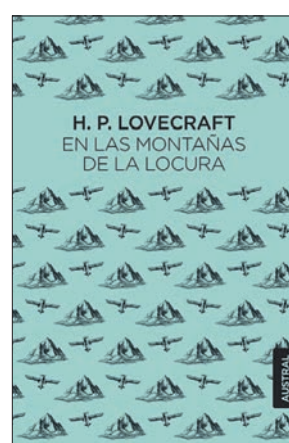
Eivissa, 1999. La Maria i els seus fills, l'Àngel i l'Alba, de cinc i set anys, arriben una tarda plàcida de setembre a la platja després de saber que el vol del pare, el Salvador, ha estat cancel·lat i que torna amb el darrer avió de la nit.

El que passarà en aquella petita cala ho canviarà tot per sempre. Una novel·la que ens parla de les segones oportunitats. Premi Ramon Llull 2021.

ROSA MARÍA ARTAL

La bolsa o la vida
Roca Editorial, 2021, 303 pàg.

Un virus ens ha trastocat la vida i ha provocat un nombre insuportable de víctimes i la primera paralització global de l'economia. La pandèmia puja i baixa fins que les vacunes l'aconsegueixin controlar. Una història plena de dades, de xifres, de balanços, però sobretot humana, plena d'emocions, de silencis i de plantejaments vitals.

H. P. LOVECRAFT

En las montañas de la locura
Austral, 2021, 185 pàg.

Una obra inquietant i fascinant sobre una expedició geològica a l'Antàrtida que descobreix una civilització extraterrestre en temps prehistòrics.

L'estil visionari, solemne i lúgubre de Lovecraft —sens dubte, un dels hereus més legítims de Poe— confereix a la narració una singular esplendor poètica.

CRÍTICA DE CINEMA

JOSEP ROVIRA CLAVERAS

Auxiliar de vídeo

Molt de dolor acumulat

Convicto és una pel·lícula britànica estrenada l'any 2013. L'argument gira a l'entorn d'un noi de 19 anys, Eric Love, que ha estat empresonat. Dins de la presó, socialitza amb els policies, els presos, i amb el seu pare, també pres. El director, David McKenzie, tracta la rehabilitació una mica per sobre, i, tot i que sembla que en té una mirada pessimista, al final pot canviar-ne la visió.

Mackenzie construeix una història real de presó. No està basada en fets reals, però hi ha zero ficció en la narració. La llum és natural, no hi ha efectes lumínics, ni atmosferes falsejades... els únics moments en què veiem una llum diferent és quan l'Eric utilitza la roba del lliit per tapar el sol que entra per la finestra (just després que en Haynes, el governador de la presó, li doni un ganivet al Dennis, un altre pres, per si ha de matar l'Eric o el seu pare). Aquesta llum, tot i que és diferent, continua sent totalment natural, ja que són els mateixos personatges els qui la provoquen i, a part, significa

l'aproximació d'un canvi, per això es trenca amb la il·luminació de la resta del film. No hi ha música perquè restaria veracitat a la pel·lícula. Tots els sons són diegètics, i destaquen sobretot quan s'obren i es tanquen les portes de ferro, amb força, per tal de mostrar la brutalitat que hi ha dins de la presó.

L'Oliver, exconvicte i encarregat d'un grup de rehabilitació, vol l'Eric convençut que pot canviar el seu camí. En Haynes, un cop més, intervé i incita l'Oliver a utilitzar la força contra l'Eric, però ell ja no és un convicte i se'n va. I aquí s'obre una qüestió important: qui són els delinqüents, els policies o els convictes?

Tot i que és una pel·lícula sense sucre, on no veiem el mínim sentiment per part de ningú, on la gent no sap parlar, sinó cridar o pegar, al final sí que veiem una mena de redempció en el pare de l'Eric, que després de dir-li «pare» per primer cop en tot el film, i després d'una freda però sentida abraçada, li respon: «Etic orgullós de ser el teu pare.» Aquesta és la manera d'un convicte de dir al seu fill que l'estima.

No ens vol dir que el pare hagi canviat, perquè potser seria increïble, però sí que vol ser més optimista amb l'Eric, que deixa una porta giratòria donant voltes rere seu en l'últim pla de la pel·lícula.

AMB BON HUMOR

CONVICTO («Starred Up»)

DIRECTOR: David Mackenzie

GUIÓ: Jonathan Asser

INTÈRPRETS: Jack O'Connell, Ben Mendelsohn, Rupert Friend, Sam Spruell, entre altres

Drama carcerari

Regne Unit

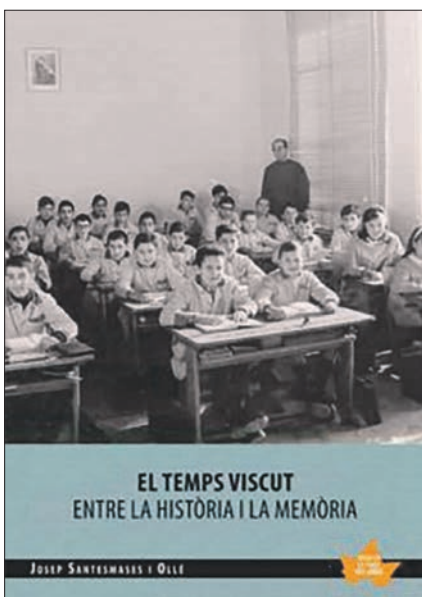
106 minuts

CRÍTICA LITERÀRIA

JOSEP M. GRAU I PUJOL
Historiador

Històries del món rural camp-tarragoní

JOSEP SANTESMASES I OLLÉ
El temps viscut
Entre la història i la memòria
Cossetània, 2020, 294 pàg.

Recull d'articles publicats a la revista *Caliu* entre els anys 2007-2019, que edita el Casal de Vila-rodona, on repassa episodis contemporanis. Un dels més destacats és el de l'ensenyament, amb la implantació del col·legi de Sant Josep, a càrrec de les religioses filipenses, ja a la postguerra, concretament el 1942, quan, gràcies a la important donació econòmica de Josep Benet Galofré, es compra l'edifici de l'antic convent de les carmelites. L'autor relaciona tots els noms de les superiores fins al 1973, la matrícula anual d'alumnes, les activitats extraescolars i les vocacions locals.

Dins la instrucció pública, mereix una atenció especial el magisteri de Francesc Cortiella Òdena, fill de Vilaverd, del qual en destaca la vocació per ensenyar, la seva capacitat de treball, generositat envers els alumnes i innovació pedagògica. Va editar la revista *Escuela* (1961-62). El seu prestigi professional va fer que famílies de Santes Creus, Aiguamúrcia, les Pobles i Bràfim, portessin els seus fills a l'escola de Vila-rodona.

L'autor no oblidia la construcció de l'església parroquial barroca al segle XVIII, amb pedra portada del Coll de Lilla. També dedica especial atenció a la religiositat popular. Entre els records personals exposa la seva experiència com a escolà, des dels vuit fins als catorze anys, quan la missa encara es feia en llatí i d'esquena al poble, les funcions litúrgiques en els bateigs, funerals i festes majors.

En un altre apartat parla de les caramelles, la diada de Pasqua, el cinema parroquial, amb les pel·lícules en blanc i negre, el preceptiu NO-DO, la vida pagesa tradicional, especialment als masos... Menciona els rectors que van deixar petjada a la parròquia com Mn. Josep M. Musté (1970-80), del qual en remarca la seva humilitat i el seu activisme cultural i Mn. Francesc Manresa, amb tretze anys intensos de pastoral i sempre amb ganes de servir els altres.

El volum és un testimoni de la vida quotidiana en un món rural en transformació, però que manté viva la seva identitat, un exemple per saber d'on venim, relatat per una persona que estima la seva terra, amb un llenguatge planer que és una delícia per als lectors.

RAUXA

Justícia

Un societat humana sense tribunals està abocada a l'arbitrarietat, l'abús i la imposició com a manera de fer. Però la sola existència d'un sistema judicial, per ell mateix, no garanteix la justícia. Que tots els desacords i conflictes s'acabin duent als tribunals no vol dir necessàriament que aquella societat sigui cada vegada més justa, ni que estigui més a prop del bé i de la pau. A Espanya ho hem acabat judicialitzant tot; les desavinences entre institucions, partits, territoris i fins i tot entre diòcesis es tornen tan agres que acaben invariablement als tribunals. Tard o d'hora s'emet una sentència, que només complau una de les parts, la qual no dubta a exhibir orgullosa el veredicte com un veritable trofeu de guerra. L'altra part acota el cap, i la humiliació i la impotència van covant dins seu el terrible monstre del ressentiment. Legalment el problema es pot haver resolt, i oficialment està tot en ordre, però en el cor dels homes no ha fet més que inflamar-se perillósament.

No cal dir que pel mig els mitjans de comunicació, rere l'excusa del dret a la informació, ja s'han encarregat prou d'enverinar els ànims. Però és que dins de les altes instàncies del mateix sistema judicial les batalles ideològiques són contínues, cosa que no s'explica sense una lamentable ingerència política. Hem arribat a un punt en què com més es recorre als tribunals, com més sentències s'emeten, més profunds es fan els desacords i més estranys es tornen els consensos de mínims per aglutinar la societat. La inflació de la justícia l'està buidant de sentit. Entre la ciutadania la desconfiança cap al conjunt del sistema creix a un ritme galopant, i no sembla que ningú hi pari esment.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

BASÍLICA DE LA CONCEPCIÓ

Diumenge de Rams, a les 11.00 i 13.00, benedicció de rams i missa; a les 19.00, vespres solemnes; **Dijous Sant**, a les 19.30, missa de la Cena del Senyor; **Divendres Sant**, a les 8.00, ofici cantat de tenebres i laudes; a les 12.00, celebració de la Passió; a les 15.00, primer dia de la novena de la Divina Misericòrdia; a les 18.00, via crucis pel claustre i adoració de la creu a la basílica; **Dissabte Sant**, a les 19.30, Vetlla Pasqual; **Diumenge de Pasqua**, a les 11.30, missa; a les 19.00, vespres amb processó. Aforament limitat: <https://www.parroquiaconcepcio-bcn.org/reserva>.

CONCERT ESPIRITUAL

El **divendres 2 d'abril**, a les 19.30, concert d'orgue a l'oratori de Sant Felip Neri de Barcelona amb Bernat Bailbé i Antoni Serramona.

CATECUMENAT

El **dissabte 3 d'abril**, a les 12.00, unció de catecúmens a la catedral de Barcelona.

PASQUA

El **diumenge 4 d'abril**, a les 12.00, el cardenal Joan Josep Omella presideix la missa conventual del Diumenge de Pasqua a la catedral de Barcelona.

Girona

DIJOURS SANT

El **dijous 1 d'abril**, a les 19.00, missa de la Cena del Senyor a la catedral presidida pel bisbe Francesc Pardo.

VETLLA PASQUAL

El **dissabte 3 d'abril**, a les 20.00, Mons. Francesc Pardo presideix la Vetlla Pasqual a la catedral.

SANT DANIEL

El **dissabte 3 d'abril**, a les 11.00, visita guiada al monestir de Sant Daniel de Girona.

Sant Feliu de Llobregat

HORA SANTA

El **dijous 1 d'abril**, a les 20.00, Hora Santa a la catedral de Sant Feliu.

DIVENDRES SANT

El **divendres 2 d'abril**, a les 19.00, el bisbe Agustí Cortés presideix la celebració del Divendres Sant a la catedral de Sant Feliu.

Solsona

CATALONIA SACRA

El **dissabte 3 d'abril**, a les 11.00, visita guiada *El patrimoni litúrgic a la catedral de Solsona*. Més informació: reserves@cataloniasacra.cat.

Terrassa

MISSA CRISMAL

El **dimarts 30 de març**, a les 11.00, Mons. Josep Àngel Saiz presideix la missa crismal a la catedral de Terrassa.

Tortosa

DIUMENGE DE RAMS

El **diumenge 28 de març**, a les 12.00, celebració del Diumenge de Rams a la catedral de Tortosa.

Vic

COVA DE MANRESA

El **cap de setmana del 9 a l'11 d'abril**, taller sobre *Vulnerabilitat, vitalitat, valentia i voluntat*. Inscripcions: info@covamanresa.cat.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè visquem el sagrament de la Reconciliació amb profunditat renovada

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

[f](https://www.facebook.com/catalunyacristiana) /catalunyacristiana

[@catcrist](https://twitter.com/catcrist)

[i](https://www.instagram.com/catalunya_cristiana) catalunya_cristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: *Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire*
Lingüista: *Montserrat Pibernat*

Col·laboradors d'aquesta setmana: *Eloi Aran, Pilarín Bayés, Esther Borrego, Pilar Casals, Agustí Codinach, Xavier Cortés, Antonio Gil, Josep Maria Grau, Joan Guiteras, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Xavier Moretó, Francesc Nicolau, Joan Pallarès, Dagoberto Rojas, Quique, Ignasi Ricart, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Josep Rovira, Lluís Serra, Rafael Serra, Valentí Serra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja*

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat
(Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat
(Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: *Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)*

Autoedició i compaginació:
Carlos Aguado

Impressió: *Impressions Intercomarcals, SA*
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Els actes anunciats a l'agenda poden patir canvis amb motiu de la pandèmia

IGNASI MIRANDA

El Papa ha nomenat el català Daniel Arasa Villar, fill de l'històric periodista tortosí Daniel Arasa, consultor del Dicasteri per a la Comunicació. Arasa Villar, de 50 anys, és numerari de l'Opus Dei i degà de la Facultat de Comunicació Social Institucional de la Pontifícia Universitat de la Santa Creu de Roma. El juny del 2010, es va incorporar al Consell d'Administració de l'agència de notícies Rome Reports.

Com ha rebut el nomenament?

L'he rebut amb molt d'agraïment. És bonic que el Papa tingui aquesta confiança no només en mi sinó en totes les persones a les quals demana ajuda o consell. Per tant, el primer que he experimentat és alegria i alhora humilitat, perquè no necessàriament els elegits som els millors, tot i que certament és una tradició que molts professors que treballen en universitats pontifícies a Roma col·laborin com a consultors dels diversos dicasteris.

Com definiria el Dicasteri per a la Comunicació de la Santa Seu?

Aquest dicasteri s'encarrega de totes les comunicacions del Vaticà. Per exemple, gestiona les pàgines web de les diverses oficines. A més, dins del mateix dicasteri, hi ha diverses seccions o direccions, unes de més tècniques i altres més de contingut, com és el cas de la que porta l'antic vaticanista Andrea Tornielli com a director editorial, a banda de la part de xarxes socials, tecnològica, personal i logística i altres. En definitiva, tots els qui treballaven a la Ràdio Vaticana, a l'*Osservatore Romano* i en altres mitjans depenen ara del Dicasteri per a la Comunicació.

Quines funcions té encomanades un consultor?

El nomenament acaba d'arribar, i encara no en conec tots els detalls. En qualsevol cas, els consultors som consellers externs. No estem ficats en el treball diari del dicasteri. La nostra col·laboració és més a llarg termini, en qüestions de fons com ara enviar suggeriments, donar idees, fer valoracions de temes que se'ns demani, preparar documents i moltes més coses. Ni jo ni altres consultors tenim una vareta màgica

Daniel Arasa, nomenat pel Papa consultor d'aquest «ministeri vaticà»

«El Dicasteri per a la Comunicació ha d'orientar les Esglésies locals»

per solucionar tots els problemes. Tenim *backgrounds* diferents, perquè venim d'estructures i de realitats plurals, cosa que ens permet contribuir a la diversitat i alhora a la unitat. Es tracta de servir l'Església sabent trobar totes les seves riqueses. Hi ha moltes coses que es poden fer i que en molts casos s'estan fent, amb els límits propis dels mitjans que té el Vaticà, juntament amb altres institucions eclesials. Es poden fer més coses, com guanyar en interacció amb els usuaris que segueixen els mitjans vaticans i orientar, donar més suport i consell a les Esglésies locals en temes de comunicació.

Vostè ha dit que el seu nomenament és un reconeixement a la Facultat de Comunicació Social Institucional de la Pontifícia Universitat de la Santa Creu, que suma a la docència ordinària moltes activitats en forma de simposis, congressos o altres eines formatives. Com està actualment aquesta institució?

Vam néixer ara fa 25 anys com a facultat amb nou alumnes. Ara en tenim més d'un centenar i més de 500 exalumnes que treballen arreu del món servint l'Església com a portaveus de les conferències episcopals, com a directors de comunicació de les diòcesis o organitzacions no governamentals de valors, i com a periodistes que cobreixen la informació vaticana. Formem les persones que fan o dirigeixen informació per a l'Església, donant-los precisament aquesta capacitat de comprensió de les tendències socials i culturals, com també una sòlida formació cristiana, un coneixement de les tecnologies i sobretot un desig de servir l'Església i la societat. El futur és preciós. Quan vam començar, no hi havia gairebé oficines de Comunicació de l'Església a les diverses estructures, i ara s'ha generalitzat molt. Segurament ara el que manca és professionalitzar més aquesta figura i donar-li una preparació més profunda.

Ràdio Estel

espai de trobada, participació i diàleg

Programació especial de Setmana Santa

28 de març, Diumenge de Rams:

10 h La taula de l'Evangeli

10.30 h Benedicció de Rams i Eucaristia, des de Montserrat

18.45 h Vespres, des de Montserrat

19.15 h Missa de Diumenge de Rams, des de la Catedral de Barcelona

1 d'abril, Dijous Sant:

7.30 h Laudes, des de Montserrat

18.45 h La taula de l'Evangeli

19 h Missa de la Cena del Senyor, des de la Catedral de Barcelona

2 d'abril, Divendres Sant:

7.30 h Cant gregorià

8 h Laudes, des de Montserrat

15 h Sermó de les 7 paraules, des de la Catedral de Barcelona

16.30 h La taula de l'Evangeli

17 h Acte litúrgic de la Passió del Senyor, des de la Catedral de Barcelona

3 d'abril, Dissabte Sant:

8 h Laudes, des de Montserrat

18 h Vespres, des de Montserrat

19.15 h Vetlla Pasqual, des de la Basílica de la Mercè

4 d'abril, Diumenge de Resurrecció:

8.30 h Laudes, des de Montserrat

10.30 h La taula de l'Evangeli

11 h Missa de Pasqua, des de Montserrat

18.45 h Vespres, des de Montserrat

19.15 h Missa, des de la Catedral de Barcelona

5 d'abril, Dilluns de Pasqua:

18.45 h Vespres, des de Montserrat

19.15 h Missa, des de la Catedral de Barcelona

21 h Especial Núria Feliu

22 h Giravolt de maig, òpera de Josep Carner i Eduard Toldrà

SEGUEIX-NOS

Barcelona 106.6 / Tarragona 100.6 / Girona 103.4 / Lleida 91.5 / Catalunya Central 93.7 / Vic 98.4
Tortosa 90.1 / El Garraf 96.8 / La Cerdanya 104.4 / La Seu d'Urgell 105.0 / Andorra 107.5

Available on the
App Store

Android app on
Google play